

Ya'a tse'e je muto'k nák juu' ve'e je Pablo tyuknuja'yi je jaanchja'vivatajk jep Corinto

1 Atse'e je Pablo, je Nte'yam atse'e xvinkoqon jets atse'e n'ítut je Jesucristo je kyukátsiva. Ats jets je n'útsamda je n'ajchamda Sóstenes, ²máyam aatse'e je Dios ntuknukejxtuva anañujoma je jayu juu' ve'e jyajoma'ítukujxa dývinja'vidup dývintsa'kidup je nMaja Vintsánamda Jesucristo, je'e je Myaja Vintsanda jets uu'm nje'emdava. ³Je Nte'yam, juu' ve'e nTee'imdup, jets je nMaja Vintsánamda Jesucristo, je'e tse'e mkunoo'kxjadap jetse'e m'ijttinit je'e je y'oy joot maatta.

Njayejpumdupe'e je maa'yun
je putajkin je Cristo kajx

⁴Ijtp atse'e je Nte'yam nkukajtsja miits kajxta kux mkunoo'kxjudup

miits je'e ve'e je Cristo Jesús kajx. ⁵Kux tse'e m'itta to'k muk je Cristo maat, je'e kajx tse'e je Nte'yam mmo'ojada to'k ka'ajyji je maa'yun je putajkin, ve'em tse'e xnujávada juu' ve'e tyúvam jets oy je'e ve'e juu' ve'e mkojtstup. ⁶Makk tse'e mtanda to'k muk je Cristo maat kux'e xjaanchjávada je Cristo jye'e juu' aqts miitse'e nvaajnjidu. ⁷Ax ve'em tse'e, namvaat tse'e x'a'ixta je nMaja Vintsánamda Jesucristo, ka'a tse'e mka'ijtuxjada je maa'yun je putajkin juu' ve'e je Nte'yam yajkyp. ⁸Je'e tse'e myak'ítjadap makk aaj makk joot, ve'em tse'e ni ti tókina mkayakpaatjadat ku ve'e je Jesucristo myiinnuvat. ⁹Je Nte'yam, kyutyuumpts je'e ve'e je'e je y'ayook, je'e tse'e xvinko'numdu jetse'e nlijtumdinit je y'Onuk Jesucristo maat, uu'm je nMaja Vintsánamda.

Ku je jaanchja'vivatajk kijpx
je vinma'yun dukajayejpti

¹⁰Utsta ajchta utsta tsá'ada, je nMaja Vintsánamda Jesucristo kajx ats miitse'e nmunoo'kxtukta jetse'e

kijpx je vinma'yun xjayejptinit. Ka'a tse'e mnapyajkva'kxjadat; tsoj yakxone'e mjoojntykadat mnaxvijnadat, to'kji je mvinma'yunda to'kji je mja'vinda.

¹¹ Utsta ajchta utsta tsa'da, je'e kajxts atse'e ve'em nva'añ kux ta atse'e je kats nmotu jets mnapyajkva'kxjudupe'e. Je Cloé je jyáyuts atse'e tuxnaqjmada.

¹² Je'ets atse'e ntijp jets to'k jado'ke'e kakje'e je vyinma'yun dupamda. Jem xa ve'e juu' ve'e vaandup: "Je Pablo xa atse'e mpanujkxp." Jem tse'e juu' ve'e vaanduvap: "Je Apolos xa atse'e mpanujkxp." Jempa tse'e juu' ve'e vaanduvap: "Je Pedro xa atse'e mpanujkxp." Nay jempa tse'e juu' ve'e vaanduvap: "Je Cristo xa atse'e mpanujkxp." ¹³ ¿Jadi pajkva'kxy vine'e je Cristo y'it? ¿Ukpu ats, je Pablo, ats vine'e cruuzejt miits kajxta? ¿Ukpu ats je nxaj kajx miitse'e mnapejtti? ¹⁴ Nukojtsjip xa atse'e je Nte'yam jets ni pana ats miitse'e nkayaknapejtti, je Criispoji ve'e jets je Gayo, ¹⁵ ax ve'em tse'e ni pana kyava'anut jets ats je nxaj kajxe'e mnapejtti.

¹⁶ Nyaknapejtpadamna atse'e je Estéfanas maat pan pan jatye'e jep jyuump tyujkp. Ka'ats atse'e n'ukja'a'myejtsni ku atse'e vijnk nyaknapejtpa. ¹⁷ Kux ka yaknapejtpap xa atse'e je Cristo xkejx, je'e ve'e jets atse'e je jayu nvaajnjadat je oy kats je oy ayook, je Jesucristo jye'e, je'e juu' ve'e xku'oo'kimdu jem cruz kajxm jetse'e makk n'ljtumdinit to'k muk je'e maat. Ax ka'ats atse'e je tsújít ayook nyaktún jetse'e je jayu

koojyji dutsøjávadat je ayook juu' atse'e nkajtsp.

**Je ayook juu' ve'e je Pablo
je jayu vyaaajnji**

¹⁸ Je ayook juu' aatse'e je jayu nvaajnjip, ya'ats je'e ve'e: Je Cristo xa ve'e xku'oo'kimdu jem cruz kajxm. Tukxi'ik kats ts je'e ve'e yakjávajada pan pan jatye'e vintókidup; ax uu'mda, juu' ve'e je Nte'yam yaktsookjjudup, je Nte'yam je myákkints je'e ve'e. ¹⁹ Ve'em xa je'e ve'e ax jo'n je Kunuu'kx Jatyán vyaa'añ:

Nyaknuk'e'xnatákap xa atse'e jets ka'a je'e ve'e tyun je'e je y'ayook juu' ve'e natyijjjudup kuvij jáyuda, ka'ats je'e ve'e tyoompa je'e je y'ayook pan pan jatye'e natyijjjudup vinmótuvu ónukta.

Jidu'um tse'e vyaa'añ.

²⁰ Jeja xa ve'e yaja naxvijjn juu' ve'e yaktijtup kuvij jáyuda, yak'ixpajkpada, jets pan pan jatye'e ooy juu' duttunnuja'vidup. Ax juu' tse'e yaja naxvijjn yaktijp viji kej, yakxi'ikts je'e ve'e je Nte'yam dujava. ²¹ Nuja'vip xa ve'e je Nte'yam juu' ve'e tyuump, je'e kajx tse'e kyanamyasookji jetse'e je jayu y'íxajat je naxvijjin vijin kejun kajx, je'e ve'e chajkp jetse'e cho'oktat je kyats je y'ayook kajx je'eda pan pan jatye'e jaanchja'vijidup, óyame'e ya kats ya ayook yakxi'ik dujávada je jayu juu' ve'e dukajaanchja'vidup.

²² Y'ixuvaandup tse'e je israeejlit jayu je müjít nuja'vein, y'amotunaxuvaandup tse'e je griego jayu je vijin je kejun; ²³ ax

je Cristo, juu' ve'e cruuzejt, je'ets je'e ve'e jye'e juu' aqtse'e je jayu nvaajnjip. Kyo'oyja'vidup tse'e ya kats ya ayook je israeejlit jayuda, yakxi'ikts ya'a ve'e dujávada pan pan jatye'e ka je'epeta; ²⁴ax uu'm kajxamda, pan pan jatye'e je Nte'yam vinkoojnjuđu, je israeejlit jayuda jets pan pan jatye'e ka je'epeta, je Nte'yam je myakkin jets je Nte'yam je vyijin je kyéjunts ya'a ve'e. ²⁵Yakxi'ikts je'e ve'e je jayuda dujava ku ve'e je Cristo je jayu duku'oo'ki jem cruz kajxm. Ax óyam tse'e je jayu yakxi'ik dujávada, oysts je'e ve'e je Nte'yam dunujava ti ve'e tyuump. Juu' xa ve'e je jayu tyijp jetse'e je Nte'yam dutuujn kux ka'a ve'e je makkin dujayed, nuyojk makkts je'e ve'e jets ka'a ve'e to'k ka'ajyji je jayu. ²⁶Utsta ajchta utsta tsal'ada, mnuja'vidinup xa miitse'e jets je Nte'yame'e mvinkoojnjuđu, nu'eejyjits miitse'eda viji kej ax jo'n je naxvijin jayu dutijta, nu'eejyjits miitse'edava juu' ve'e yakkutojktup, nay nu'eejyjits miitse'edava juu' ve'e dujayedptup je vintsa'kin. ²⁷Vyinkoonts je'e ve'e je Nte'yam pan pan jatye'e yaktijtup ka víjap ka kéjap yaja naxvijin, je'e kajx tse'e jetse'e duyaktso'otyónut pan pan jatye'e yaktijtup viji kej; vyinkoonts je'e ve'e pan pan jatye'e yaktijtup ka mákkap yaja naxvijin, je'e kajx tse'e jetse'e duyaktso'otyónut pan pan jatye'e yaktijtup mákk. ²⁸Je Nte'yame'e duvinkoon pan pan jatye'e kayavintsa'kidup jets pan pan jatye'e yakvijink'íxtup, ve'em tse'e kyutókiyut je majin juu' ve'e yakvinkópkidup pan pan

jatye'e dujayedptup je naxvijin vinma'yun. ²⁹Ax ve'em tse'e ni pana kyanamyájajat jeja je Nte'yam vyinkujk. ³⁰Je Nte'yam xa ve'e viinm uu'm xyakto'kmojkumdu je Cristo Jesús maat. Je Cristo kajx tse'e nnuya'vimidini juu' ve'e je Nte'yam chajkp, je'e kajx tse'e je Nte'yam xkatokimpá'mumda jetse'e va'ajts n'ijtumda, je'e tse'e xyakpítsumumdu jem je Satanás y'am kya'm jetse'e n'ijtumda jem je Nte'yam y'am kya'm. ³¹Ve'emts je'e ve'e ax jo'n je Kunuu'kx Jatyán vya'añ: "Pan pan xa ve'e namyajavaajnjup, nuyojk oysts je'e ve'e jetse'e je Nte'yam duyakmájat duyakjaanchat."

2 Utsta ajchta utsta tsal'ada, ku atse'e nnujkx jets ats miitse'e nvaajnjidi je Nte'yam je y'ayook, ka'ats atse'e je müjít ayook nyaktuujn ukpu je jayu je vyijin. ²Ku xa atse'e nlijt miits maatta, ka'ats atse'e ntsajk jets atse'e viijnk nmujávat, je Jesucristojo ve'e, juu' ve'e cruuzejt. ³Ja'vip tsal'kipts atse'e nve'na jem miits mvinkojkmda jets yónuk aaj yónuk joöt. ⁴Ku ats miitse'e nmukojtsti jetse'e ntuknuja'vidi je oy kats je oy ayook, ka'ats atse'e ntsajk jetse'e ntukjaanchjávadat je Jesucristo je jayu je vyijin kajx, ñojk'óye'e ntukjaanchjávadi je Espíritu Santo je myakkin kajx, ⁵ve'em tse'e je Jesucristo xjaanchjávadat je Nte'yam je myakkin kajx jets ka je jayu je vyijin kajxap.

Jé Espíritu Santo kajx tse'e je Nte'yam je vyijin yaknujava
6Oyam tse'e vye'ema, je vijin maatts aatse'e je jayu nmukotsta

juu' ve'e makk naajk'ijtjidinup
to'k muk je Jesucristo maat. Ya
vijin, ka je naxvijinuit vijinapts
ya'a ve'e, nay ka je vijinapts
ya'a ve'e juu' ve'e yakkutojktup
yaja naxvijin. Je vijin juu' ve'e
jyayejtp, je'yapts je'e ve'e je xaaj
ku ve'e kyoo'k'ijtnit. ⁷Ax je ayook
juu' aatse'e nkajtsp, je Nte'yam
je vyfjints je'e ve'e juu' ve'e
kayaknuja'vip y'ijt, je'e juu' ve'e
je Nte'yam nupajmtki ka'anume'e
ya it choo'nduk vye'na, je'ets je'e
ve'e ku ve'e je Cristo xku'oo'kimdi
jetse'e njayejpumdinit je joojntykin
juu' ve'e xa'ma kajx ijtp. ⁸Ni pánats
ya'a ve'e dukanuja'vi juu' ve'e
yakkutojktup yaja naxvijin, kux
pan kudunuja'vidi xa ve'e, ka'ats
je'e ve'e kuduyakjacryuuzpejtjidi
je nMaja Vintsánamda Jesucristo.
⁹Ve'emts je'e ve'e ax jo'n je
Kunuu'kx Jatyán vya'añ:

Je Nte'yam xa ve'e du'apajmtki
may viijn je y'ojo'e juu' ve'e
kayak'ixpna kayakmótupna
jets ka'anume'e yakvinmay,
je'e kajx tse'e du'apajmtkiji
pan pan jatye'e je Nte'yam
dutsojktup.

Jidu'um tse'e vya'añ. ¹⁰Ax ya'a
tse'e je Nte'yam xtuknuja'vimdu je
Espíritu Santo kajx, kux je Espíritu
Santo, va'ajsts je'e ve'e dunujava ti
vinma'yune'e je Nte'yam jyayejpp.

¹¹Ni pana xa ve'e dukanuja'
pan vintso ve'e to'k jado'k je jayu
vyinmay jem jya'vin kajxm, je jayu
je jya'vinji tse'e dunuja'vip. Nay
ve'empa tse'e, je Espíritu Santo,
juu' ve'e ijtp jem je Nte'yam jya'vin
kajxm, je'ejyji tse'e dunuja'vip
vintso ve'e je Nte'yam vyinmay.

¹²Ax ka'a tse'e nnuja'vimda je
Nte'yam je y'ayook je naxvijinuit
vinma'yun kajx, je Espíritu
Saantots je'e ve'e xtuknuja'vimdup
je ayook jetse'e nvinnmótumdat
juu' ve'e je Nte'yam je myaa'yun
kajx xmo'yumdu. ¹³Juu'ts aatse'e
je jayu ntuk'ixp, ka je'epcts je'e ve'e
juu' ve'e je jayu tyijtup vijin, je
vijin je'e ve'e juu' ve'e je Espíritu
Santo aats xtuknuja'vip. Ku aatse'e
ve'em ntuk'ix, nija'vidupts je'e ve'e
pan pan jatye'e je Espíritu Santo
dukuvajktup jets tyúvam je'e ve'e je
ayook juu' aatse'e nkajtsp.

¹⁴Pan pan jatya xa ve'e jem jya'vin
kajxmda ka'ijtp je Espíritu Santo, ka'a
tse'e dukuvakta juu' ve'e kyajtsp
je Espíritu Santo, juu' ve'e ijtp jem je
Nte'yam jya'vin kajxm, kux yakxi'ike'e
dujávada, ka'a tse'e y'o'yixjada jetse'e
duvinmótudat juu' ve'e je Espíritu Santo
xtuk'ixumdup, kux je'e ya'a ve'e juu'
ve'e yaknuja'vip je Espíritu Santo kajx.

¹⁵Je jayu juu' ve'e jem jya'vin kajxm je
Espíritu Santo, o'yixjupts je'e ve'e jetse'e
duvinkónut juu' ve'e pyaatyp y'akeegui,
ax ka'a tse'e pan y'o'yixju jetse'e
tyokimpayo'oyjut je'e kajx. ¹⁶Jidu'um xa
ve'e je Kunuu'kx Jatyán vya'añ:

¿Pants je'e n'ite'e dunuja'vip ti
vinma'yune'e je Maja Vintsán
jyayejpp?

¿Pants n'ite'e o'yixjup jets je'e
ve'e duvak'ixpákut?

Jidu'um tse'e vya'añ. Ax
uu'mda, to'kji tse'e je vinma'yun
njayejpumda je Cristo maat.

Je jayu juu' ve'e dumutoondup
dumupajktup je Nte'yam

3 Utsta ajchta utsta tsa'ada,
ka'a atse'e x'o'yixji jets ats

miitse'e kunmukojtsti ax jo'n je jáyuda juu' ve'e dunuja'vidinup ti ve'e je Espíritu Santo chajkp, vanxupe'e nmukojtsti ax jo'n je jáyuda juu' ve'e dkakuvajktup je Espíritu Santo ukpu ax jo'n je'eda juu' ve'e námnum to'k muk ijt'ukvaandu je Jesucristo maat.
2 Ntukl'íxtuts qts miitse'e juu' ve'e ka tso'oxap jetse'e xvinmó^utudat, kux ka'anum xa ve'e apaamduka mve'nada jetse'e xvinmó^utudat juu' ve'e tso'ox, ve'eme'e mve'nada ax jo'n je pi'k ónuk juu' ve'e ts*i*'tspna, juu' ve'e kayakmooypnum je kaaky je tojkx. Ax ka'anum tse'e ɻxyam m'o'yixjada jetse'e xvinmó^utudat juu' ve'e tso'ox, ³kux ve'emna ve'e je vinma'yun xjayepta ax jo'n je'eda juu' ve'e dkakuvajktup je Espíritu Santo. Je'e ve'e ku ve'e mnnavyijink'íxjada, mnamyu'ékjada je'e kajx ku ve'e juu' mka'o'yixjada ax jo'n je viijnk jáyuda, jetse'e mnakyojtsvintsóvjada, je'e tse'e duyaknuke'xnatajkip jets ve'eme'e m'litta ax jo'n je jáyuda juu' ve'e dkakuvajktup je Espíritu Santo, ve'em ax jo'n je'eda juu' ve'e dumaatnavyaa'njudup je naxvijnit je kyo'oy je'e. ⁴Kux jem miitse'eda juu' ve'e vaandup: "Je Pablo xa atse'e mpanujkxp." Jempa tse'e juu' ve'e vaanduvap: "Je Apolos xa atse'e mpanujkxp." Ax ve'emam tse'e mnaajk'ítjada ax jo'n je'eda juu' ve'e dkakuvajktup je Espíritu Santo.

⁵ ¿Pants je'e ve'e je Pablo? ¿Pants
je'e ve'e je Apolos? Je Nte'yam
je myutoompa je myupajkpaji
xa aatse'e n'it juu' kajxe'e
xjaanchjávada je Maja Vintsán.

Kakje'e xa aatse'e ntuujn juu'
aatse'e je Maja Vintsán xtukpavaan.
⁶ Ve'em atse'e ax jo'n je'e juu' ve'e
je taamt duniipp, ve'emts je'e ve'e
je Apolos ax jo'n je'e juu' ve'e
duva'xp, ax je Nte'yamts je'e ve'e
duyakyee'kp, je'e tse'e dupaamp
je jaanchja'vin jem je jayu jya'vin
kajxmda. ⁷ Ax nmupánipts aatse'e,
ni atsa, ni je Apólosa, je Nte'yam
je'e ve'e to'k juu' ve'e dunumájip
dunujaanchip. ⁸ Je'e juu' ve'e niipp
jets je'e juu' ve'e va'xp, akijpxats
je'e ve'e, kujo'yuxjadapts je'e ve'e je
Nte'yam kakje'e juu' ve'e tyoondup.
⁹ Je Nte'yam je myutoompa je
myupajkpa xa aatse'e; ve'em xa
miitse'eda ax jo'n je Nte'yam je
tyajk kum'ijitti.

10 Ve' em xa atse'e ax jo'n to'k
je takpaaampa juu' ve'e oy dujajtp
jets kuvij, je Nte'yamts atse'e
xpaam jets atse'e n'it ax jo'n je jayu
juu' ve'e je tajk duyaktsoo'ntkp.
Ax juu' tse'e viijnkta, ve' emts
je'e ve'eda ax jo'n je'eda juu' ve'e
dujaalkkajxmpojtuktup. Ax pan
pan jaty tse'e dujaalkyakvimejjttup
je tajk, ooy tse'e dutun'íxtat

vintso ve'e kyavintókiyut je tun.
11 Kux ni pана xa ve'e kya'o'yixju
jetse'e duyaktsoo'ntknuvat je tajk,
je'ejyji ve'e juu' ve'e tsoo'ndukani,
je'ets je'e ve'e je Jesucristo
jye'e, juu' ats miitse'e nvaajnjidu.

¹²Ax o'yixjup tse'e je jayu jetse'e
duja'a'kyakvimpé'tut je tajk, je'e ku
ve'e dupaajmjat juu' ve'e ijtp ax jo'n
je oro, je plata, ukpu je tsújít tsaaj,
je kup, je páyuts, ukpu je maajy. ¹³Je
toonk juu' ve'e to'k jado'k tyuump,
van'itts je'e ve'e oy ñuke'xnatákat
je xaaj ku ve'e je jayu

yaktokimpayo'ynit. Kux juu' ve'e je jayu tyoondup, yak'íxupts je'e ve'e pan myuténipe'e je jaajn van'it. Ax je jaajn tse'e duyaknuke'xnatákap pán vintso ve'e to'k jado'k tyun.

¹⁴Pan pán tse'e dutukpaamp juu' ve'e katóyup, yakmoynupts je'e ve'e je o'yin je tyoonk kajx. ¹⁵Ax pán pán tse'e dutukpaamp juu' ve'e tóyup, yaktotyokikajxnup tse'e nujom, óyame'e tsá'q y'ijtnit je jayu, ve'em ax jo'n je'e pán'e je jaajn dukukeekp. ¹⁶¿Tis, ka'a vine'e xnújávada jets je Nte'ym je chaptajk uú'me'eda?, yam nja'vin kajxmamda ve'e chúuna je Espíritu Santo, juu' ve'e ijtp jem je Nte'ym jya'vin kajxmpa. ¹⁷Pan pán xa ve'e duyavintsa'kintókip je Nte'ym je chaptajk, tukkuvétjupts je'e ve'e je Nte'ym, kux oy jets va'ajts je'e ve'e je Nte'ym je chaptajk. Uú'mda tse'e je'e je chaptajk.

¹⁸Ni pana tse'e kyanavyin'aa'njut viinm. Pan jem xa miitse'eda juu' ve'e nayja'vijup kuvij je naxviijin vijin kajx, va'an tse'e dunapyumju ax jo'n tii kudukanuja'vei jo'n, ve'em tse'e tyúvam y'lítut kuvij. ¹⁹Kux je naxviijin vijin, ka'a je'e ve'e je Nte'ym duvijijáva. Kux jidu'ume'e je Kunuu'kx Jatyán vya'añ: "Ku ve'e je taay maat juu' dutonda je kuvij jáyuda, je Nte'ymats je'e ve'e yaktánjadap ax jo'n je támuk juu' ve'e taamp jep kutyay jaatp kux'e dukanujava jets je y'oo'kun je'e ve'e juu' ve'e y'anajkxip."

²⁰Vaampap tse'e jidu'um: "Nuju'vip xa ve'e je Maja Vintsán jets ka'a ve'e tyun vintso ve'e vyinmayda je kuvij jáyuda." ²¹Je'e kajx tse'e, ni pana ve'e dukayakmáyat je jayu

juu' ve'e dutuk'íxtup je Nte'ym je y'ayook, kux nujom juu' jaty, miits je m'o'yin kajxtats je'e ve'e. ²²Ats, nay ve'empa je Apolos, je Pedro, ya naxvijjn, je joojntykin, je oo'kun, je'e juu' ve'e uxym, juu' ve'e miimpnum, nujom juu' jaty, miits je m'o'yindats je'e ve'e. ²³Ax je Criistots uú'me'e jye'eda; jets je Cristo, je Nte'ymats je'e ve'e jye'e.

Juu' ve'e yaktukpavaan je kukátsivatajk

4 ¿Vintso ve'e dutsák jets aatse'e je jayu xjávat? Je Cristo je myutoompa je myupajkpa xa aatse'e, yaktukkuvalni aatse'e jets aatse'e je jayu ntuk'íxut juu' ve'e je Nte'ym yaknuke'xnatajki. ²Pan pán xa ve'e yaktukkuvalni juu', yakvinkópkaps je'e ve'e jetse'e yakkutyónut ax jo'n yaktukpava'añ. ³¿Pants je'e ve'e juu' ve'e vaamp jets oy ukpu ka óyap je'e ve'e juu' atse'e ntuump nkajtsp? Ka'ats atse'e nmajapum juu' miitse'e mkojtstup ats kajx ukpu juu' ve'e je vijnk jayu kyojtstup ats kajx. Nay ka'ava tse'e tyun ku atse'e mpayo'oy jets oy ukpu ka óyap je'e ve'e juu' atse'e ntuump nkajtsp. ⁴Oyam atse'e ti nkanatyukjávaja jeja je Nte'ym vyinkujk, ka je'e kajxaps atse'e jep tokin jaatp nka'it; je Maja Vintsane'e vaamp pan oy je'e ve'e juu' atse'e ntuump uk pan ka'a. ⁵Je'e kajx tse'e, ka'ats miitse'e pan xtökimpayo'oydat. A'ixta ku ve'e je Maja Vintsán myiinnuvat. Ku ve'e myiinnuvat, nuke'xnatáka tse'e nujom y'ítut. Je'e tse'e duyaknuke'xnatákap pan ti jatye'e je jayu vyinmaaydup

jem jya'vin kajxmda, ve'em tse'e dumooynit kakje'e je jayu juu' ve'e vyinmajtsjudup.

⁶ Utsta ajchta utsta tsə'ada, miits je m'o'yin kajxta xa əatse'e tuntukmu'a'ixmoka vintso əatse'e jets je Apolos, ax ve'em tse'e xnujávadat jets ka'a ve'e y'oya jetse'e xyaknuyókadat juu' ve'e javyet jep Kunuu'kx Jatyán kujxp, ve'em tse'e to'k xkayakmájadat jetse'e jado'k xkavijink'líxtat. ⁷ Ax mits, jyapaná, əvintsots mitse'e xtunjaal'knúmája jets ka'a ve'e je viijnk jayu, ukpú ti ve'e m'lixp mjayejjp juu' ve'e je Nte'yam mkamoojyju? Ax pan je'e tse'e mmoojyju, ətyajx tse'e mnamyájaja ax jo'n je'e ve'e kumkamoojyji jo'n?

⁸ Ve'em xa miitse'e mnayjávajada jets ka'a ve'e ti mka'ijtuxjada.

iMnayja'vijidup tse'e ax jo'n va'ajts kumeen kum'ijtti jets ax jo'n kumyakkutojkti ka aats maatap! iey je'e ve'e kuy'it jetse'e kumyakkutokta, ve'emts aats miitse'e kunmaatyakkutókta!

⁹ Ve'em xa ve'e jyava jets aats, je kukatsivatajk, tun ux'ook əatse'e je Nte'yam xyaktaajñ. Ve'em xa əatse'e ax jo'n je jayu juu' ve'e kutükani je y'oo'kun, x'íxtupts əatse'e je jayu jets je aangelestajk, ve'em tse'e dunujávadat vintso əatse'e njátut. ¹⁰ Xtitup xa əatse'e je jayu ka víjap kux'e aats je Cristo je y'ayook nyakva'kxtuk; ax ve'emts miitse'e mnatyijjada jets oye'e xnujávada juu' ve'e je Cristo chajkp. Ve'em xa əatse'e nnayjávaja jets je makkin aatse'e nkajayejjp, tum makk tum tsotsts miitse'e mnayjávajada. Xvijnk'íxp

xa əatse'e je jayu; miits tse'e myakvintsə'kidup. ¹¹ Uxyam paat xa əatse'e ntaatsa nyu'aa'kj, əatse'e je vit je xox xka'ijtja, əatse'e je jayu xjomtún xtitún, əatse'e njaajn ntajk kya'it, ¹² əatse'e januu'kxji ntun ya nka'aj maat. Ku əatse'e je jayu xvinkojtspét, n'amóupts əatse'e je Nte'yam jetse'e je maa'yun tyo'nuxjadat. Ku əatse'e je jayu xjomtún xtitún, nmuténipts əatse'e. ¹³ Ku əatse'e nyaknuvampet, je oy kojtsun maatts əatse'e nkojtsumpít jets əatse'e n'ix vintso əatse'e nkojts'oyat. Uxyam paatts əatse'e nyakpum ax jo'n je naax je po'ox.

¹⁴ Ka miits je mtsol'otyo'nun kajxaptats ats ya'a ve'e nja'a; je'e ve'e jets ats miitse'e nkojtsjadat ax jo'n ats je n'ónuk kum'ijtti.

¹⁵ Kuxjajayepa xa miitse'e je yak'ixpajkpada miijl am juu' ve'e mtuk'íxjudup je Cristo jye'e, tun to'lkjits je'e ve'e juu' ve'e ijtp ax jo'n je mtee'da, ax je'ets əatse'e, kux mjaanchja'vi'ukvaandu ve'e je Jesucristo ku ats miitse'e nvaajnjidi je oy kats je oy ayook. ¹⁶ Nmunoo'kxtktupts ats miitse'e jetse'e ve'em xtóndat xkótstat ax jo'n ats.

¹⁷ Je'e kajxts ats miitse'e ntuknu'kexta je Timoteo, juu' atse'e ooy ntuntsajkp. N'onukja'vipts ats je'e ve'e kux'e de dujaanchja'vi'ukvaajñ je Jesucristo ku atse'e x'amotunajxy. Oyts je'e ve'e je Jesucristo dütuujinja. Je'e tse'e mtukjaal'myétsjadap vintso atse'e je Cristo mpanujkx, ve'emam ax jo'n atse'e je jayu ntuk'ix joma jaty'e je jaanchja'vivatajk ñay'amókajada. ¹⁸ Jemts miitse'eda

juu' ve'e namyájjidup ku ve'e vyinmayda jets ka'a qats miitse'e najkx nku'íxtinuva. ¹⁹ Ax pan vaamp tse'e je Maja Vintsán, ka'a tse'e vinjo'n ya it jyaa'knáxut jets ats miitse'e najkx nku'íxtinuva, van'itts atse'e nnuyávat pan ti ve'e tyoondup pan pan jatye'e namyájjidup, ka je'e kajxjyap tse'e juu' ve'e kyojtstup, je'eva ve'e vintso ve'e je makkín dujayepta. ²⁰ Kux je Nte'yam je kyutojkun, ka je kats ka je ayookjyapts je'e ve'e, je'e je'e ve'e ku ve'e je Nte'yam je jayu dumá'a je makkín jetse'e dutónut juu' ve'e je Nte'yam chajkp. ²¹ ¿Vintso'e xtsókta jets ats miitse'e najkx nku'ixta, tsoj yakxón, ukpu ejkjup jot'aajnjup kux'e e xkakutyonda je Maja Vintsán je pyava'nun, ats miitse'e n'anajkxadat ax jo'n je jayu du'anajkxa je y'ónuk je vojpún maat, ukpu ax jo'n du'anajkxa jetse'e duvak'anaa'kut?

Ooye'e kyatun'oya ku ve'e je jayu duyakvintsa'kintóki je navyajkun

5 Va'ajtsts atse'e je kats nmotu jets jeme'e miits maat'ta to'k juu' ve'e je kats dutukmaatjayejpp to'k je ta'axtajk juu' ve'e ka púkap jyayejpp. iNi ka'ats je'e ve'e ve'em jyátukada juu' ve'e je Nte'yam duka'íxada, je'e tse'e ku ve'e to'k dumáattsuuna je kyutaak! ² iVe'em tse'e mjaal'knamyájajada! Vi'n kumtsaachvinmáyda ku je'e ve'e je kyo'oy je'e dutún. Je yaa'tyajk juu' ve'e ve'em játkip, vyinmajtsjup tse'e jetse'e xyakpítsumdat joma ve'e mnay'amókajada. ³ Oyam xa atse'e nka'it miits maat'ta, jem tse'e ats ya njoot ya nja'vin, ax

tats atse'e ntokimpayo'oy je'e juu' ve'e ve'em játkip, ve'em ax jo'n atse'e jem kun'ijt. ⁴ Kojtsmókta n'it je nMaja Vintsánamda Jesucristo kajx, jem tse'e y'ítut ats ya njoot ya nja'vin jets je Maja Vintsán Jesús je myakkin, ⁵ jetse'e xpámdat je yaa'tyajk jem je Satanás kya'm, ve'em tse'e je ñi'kx je kyopk chaachpaa'tut jetse'e je jyoot je jya'vin tsá'ak y'lijtnit ku ve'e je Maja Vintsán Jesús myiinnuvat.

⁶ Ka'a xa je'e ve'e y'oya jetse'e mnamyájajadat je'e kajx juu' ve'e mtoondup. ¿Ka'a vine'e xnuyávada jets ve'em je'e ve'e je tokin ax jo'n je levadura?, jyavee'nnya xa je'e ve'e, tyuktajkikujxpts je'e ve'e nujom je juts. ⁷ Yakke'ektats nujom juu' jatye'e myakma'tjudup, juu' ve'e ijtp ax jo'n je levadura juu' ve'e náxyani, ve'em tse'e m'íttat ax jo'n je nam tsapkaaky juu' ve'e yakkaayp pascua xabaj, ax jo'n je nam juts juu' ve'e je levadura dukamaat. Xku'oo'kimdu xa ve'e je Cristo, je'e tse'e ijt ax jo'n je carnero juu' ve'e je Nte'yam tyukvintsa'kidup y'lijt pascua xabaj. ⁸ Va'an tse'e to'k aaj to'k joot dujoojntykimda je Cristo kajx, va'an tse'e du'ijtumda ax jo'n je tsapkaaky juu' ve'e je levadura dukamaat, ka'a tse'e juu' n'ukto'numdinit ax jo'n je jayu nkatojkumda, va'an tse'e dumasookumdini nujom juu' jatye'e ka óyap.

⁹ Nnuya'yidu xa ats miitse'e jets ka'a ve'e m'íttat je'e maat'ta juu' ve'e je kats dutukmaatjayejptup je yaa'y je ta'ax juu' ve'e ka púkap jyayejptup. ¹⁰ Ax ka je'epts atse'e ntijp jetse'e xtunkukeektinit pan

pan jatye'e yaja naxvijin je kats dutukmaatjayejptup je yaa'y je ta'ax juu' ve'e ka púkap jyayejptup, pan pan jatye'e je meen dunas'ayo'vidup, pan pan jatye'e mee'tstup, pan pan jatye'e duvinja'vidup duvints'a'kidup juu' ve'e ka je Nte'yamap; kux pan ka'a xa ve'e je'e maat m'ituva'anda, kumpítsumdats miitse'e yaja naxvijin. ¹¹ Je'e atse'e ntijp jetse'e mka'ittat je'e maatta juu' ve'e natyijjudup utsta ajchta ukpu utsta tsa'ada jetse'e je kats dutukmaatjayépta je yaa'y je ta'ax juu' ve'e ka púkap jyayejptup, je meen dunas'ayóvada, duvinjávada duvints'a'lagada juu' ve'e ka je Nte'yamap, y'akotsuoonkada, y'oo'kta myo'okjada, jetse'e myee'tsta. Ka'a tse'e xmaatkáydat xmaat'oo'ktat pan pan jatye'e ve'em dutoondup je kyo'oy je'ep. ¹²⁻¹³ Ka'a xa atse'e xtukkáda'aky jets atse'e ntokimpayo'oydat pan pan jatye'e dukajaanchja'vidup je Jesucristo, je Nte'yam je'e ve'e tokimpayo'oyjadap. Ax miits tse'e mtukkádaakjúdup jetse'e xtokimpayo'oydat pan pan jatye'e mmaatnay'amojkijidup. Je'e kajxts atse'e nva'añ jets ka'a ve'e xja'a'kyakjáttat jetse'e je tokin toompa xmaatnay'amókajadat.

Vintso je'e ve'e ku ve'e je jaanchja'vivatajk ñaňuxa'aajada

6 Pan jem tse'e miitsta pan pane'e duk'o'oyja'vidup pan ti ve'e mtoondup, vintso'e mnayjávajada jetse'e najkx mnaňuxa'aajada jeja je'e vyinkujta pan pan jatye'e dukajaanchja'vidup je nMaja Vintsánamda Jesucristo?

Ñojk'óy xa je'e ve'e kuy'it jetse'e amiitsji kuxkojts'óyada jeja je mmujaanchja'vivatajk vyinkujta. ² ¿Ka'a miitse'e xnujávada jets pan pan jatye'e je Nte'yam je jyayu, je'e tse'e dutokimpayo'oydap pan pan jatye'e tsaanadap jem naxvijnit y'it kajxm? Ax pan miits tse'e mtokimpayo'oydap je naxvijnit jayu, ik'a tse'e m'o'yixjada jetse'e xkojts'óyadat juu' ve'e vee'n katsji? ³ ¿Ka'a ve'e xnujávada jets je ángeles paat uu'me'e ntokimpayo'yumdap? ⁴ Vintsots n'ite'e xka'o'yixumjadat jetse'e juu' nkojts'o'yimdat juu' ve'e uxymam toojnijup kojtsjup? ⁵ Pan jem xa ve'e pan ti ve'e myakts'o'oxidup, tyajx tse'e mnaňuxa'aajada jeja je'e vyinkujta pane'e dukayavkinkópkidup jep tsaptujkp? ⁶ Ve'e xa ats ya'a ve'e nkats jetse'e mtso'otyóndat, ik'a a miitse'e jemda otyo'ka pane'e kuvij juu' ve'e myaknamyujot'óyajadap? ⁷ ¿Jadi pyaatyp y'akeeguip je'e vine'e jetse'e a'uts ah'ajch ukpu a'uts atsa'a mnaňuxa'aajadat jeja je tokin payo'yva vyinkujta juu' ve'e je Nte'yam dukajaanchja'vidup?

⁷ Ku ve'e mnaňuxa'aajada, valajts tse'e xyaknuke'xnatákada jets ka'a je'e ve'e y'oya juu' ve'e mtoondup. ⁸ Tyajxse'e ñojk'óy xkamuténada je ka óyap juu' ve'e myaktoonjidup? ⁹ Tyajx tse'e ñojk'óy xkamaso'okta ku ve'e juu' myakmee'tsjada?

⁸ Ax vimpitts miitse'e xtonda. Mko'otyoondup tse'e jetse'e mmeel'tsta. iA'uts ah'ajch paat a'uts atsa'a paat tse'e ve'em mnatyónjada!

⁹ ¿Ka'a miitse'e xnujávada jets ka'a ve'e y'ittat jem je Nte'yam

y'am kya'm pan pan jatye'e
 d^utoondup juu' ve'e ka óyap? Ka'a
 tse'e pan mvin'aa'njadat, ka'a xa
 ve'e jem je Nte'yam y'am kya'm
 y'íttat pan pan jatye'e je kats
 d^utukmaatjayejptup je yaa'y je
 ta'ax juu' ve'e ka púkap jyayejptup,
 pan pan jatye'e d^uvinja'vidup
 d^uvintsa'kidup juu' ve'e ka
 je Nte'yamap, pan pan jatye'e je
 navyajkun duyakvintsa'kintókidup,
 je yaa'tyajkta juu' ve'e je
 kats d^utukmaatjayejptup je
 myuyaa'tyajk kux aamp tootype'e
 jem jya'vin kajxmda jetse'e
 ñamyaqat'ítjadat, ¹⁰ni ka'ava
 tse'e jem y'íttat pan pan jatye'e
 mee'tstup, pan pan jatye'e juu'
 d^unas'ayo'vidup, pan pan jatye'e
 oocktup mookjudup, pan pan
 jatye'e ko'oñukojsidup, pan pan
 jatye'e je myujayu d^upajkjidup
 juu' avin'aa'na. ¹¹Jem miitse'eda
 juu' ve'e ve'em joojntykudu; ax
 mtokinmee'kxjodu tse'e je Nte'yam,
 je'e je jyáyuts miitse'eda, je'e tse'e
 mkatokimpaamajmjudu. Je nMaja
 Vintsánamda Jesús jets je Espíritu
 Santo, juu' ve'e ijtp jem je Nte'yam
 jya'vin kajxm, je'e kajxta tse'e ya
 maa'y^un mto'nuxjada.

Yakmájada yakjaanchada je Nte'yam je mni'kx je mkopk kajxta

¹²Vaamp xa ve'e je jayu jets
 yakjajtype'e je Nte'yam jetse'e
 je jayu d^utónut to'k ka'ajyji juu'
 jaty. Tyívamts je'e ve'e; óyam tse'e
 vye'ema, ka'a tse'e to'k ka'ajyji
 y'oya. Ka'a tse'e nvaat jets atse'e
 nnamyaso'okjut jets atse'e juu'
 xyakkutojkjat. ¹³Vaamp xa ve'e
 je jayu jets je joot kajxe'e je kaaky

je naaj yakpum jets je'e kajxe'e je
 joot yakpum jetse'e je jayu kyáyut
 y'oo'kut. Jidy'um tse'e vya'anda. Ax
 yakkutókiyups je'e ve'e je Nte'yam
 je kaaky je naaj jets je joot. Ka
 je'e kajxap xa ve'e je jayu je ni'kx
 je kyopk yakpum jetse'e je kats
 d^utukmaatjayeptat je yaa'y je ta'ax
 juu' ve'e ka púkap jyayejptup;
 je Nte'yam kajx je'e ve'e yakpum.
¹⁴Ve'em ax jo'n je myakkin kajx
 je Nte'yam duyakjoojntykpajknuva
 je nMaja Vintsánamda Jesucristo,
 nay je myakkin kajxpa tse'e
 xyakjoojntykpajkumdinuvat.

¹⁵¿Tis, ka'a vine'e xnujávada jets
 ve'eme'e uu'm ya nni'kxamda ya
 nkópkamda ax jo'n to'k jado'k viijn
 jaty kun'ijtumdi to'k ni'kx to'k kopk
 je Cristo maat? ¿Mpajkjap ats n'ite'e
 to'k viijn juu' ve'e ijtp je Cristo
 maat jets atse'e ntukmaatnamyókjut
 je ko'otya'axap? iNi vintsova xa
 atse'e nkapajkjat jets atse'e ve'em
 ntónut! ¹⁶¿Mkanuja'vidupe'e
 jets ku ve'e to'k je yaa'tyajk
 dumaaatnamyúkjju je ko'otya'axap,
 ve'emts je'e ve'e numejtsk jyajtini
 ax jo'n to'k ni'kx to'k kopk kuy'ijtti?
 Kux jidy'um xa ve'e je Kunuu'kx
 Jatyán vya'añ: "Ve'em tse'e
 numejtsk jyajtini ax jo'n to'k ni'kx
 to'k kopk kuy'ijtti." ¹⁷Nay ve'empa
 tse'e ku ve'e je jayu y'it to'k muk
 je Maja Vintsán maat, ve'emts je'e
 ve'eda ax jo'n to'k joot to'k ja'vin
 kuy'ijtti.

¹⁸Ni vintsova xa ve'e je kats
 xkatukmaatjayeptat je yaa'y je ta'ax
 juu' ve'e ka púkap mjayejptup.
 May viijn xa ve'e je tokin juu' ve'e
 je jayu tyuump; ax je'e juu' ve'e
 je kats d^utukmaatjayejpp je yaa'y

je ta'ax juu' ve'e ka púkap jyayejpp, yakma'typts je'e ve'e je ñi'kx je kyopk.¹⁹ ¿Ka'a ve'e xnujávada jets je Espíritu Santo je'e ve'e je chaptajk je mni'kxta je mkopkta jets jeme'e mja'vin kajxmda chuuna je Espíritu Santo?, juu' ve'e je Nte'yam mmoojyjudu. Je Nte'yam jye'e xa miitse'eda,²⁰ va'ajts tsóvaxts je'e ve'e mkujoojyjidi. Je'e kajx tse'e dutsák jetse'e je Nte'yam xyakmájadat xyakjaanchadat je mni'kx je mkopk maatta.

Je kojtsvíjin je navyajkun kajx

7 Uxyamts atse'e n'atsóvut juu' ve'e m'amotutúvidu ku atse'e xnuja'yidi. Oy xa je'e ve'e ku ve'e je jayu kyata'axpúk.
2 Ax je'e kajx tse'e kux'e je jayu ñamyaat'ituva'anjada, kakje'e tse'e je jayu dujayéput je ñuda'ax, kakje'e tse'e je jayu dujayéput je ñuyaal'y.
3 Ku ve'e je ta'axtajk ñaajk'ituva'anju maat je ñuyaal'y, je ñuyaal'y tse'e dukutyónup je ta'axtajk je chojkun; nay ve'empa tse'e ku ve'e je yaa'tyajk ñaajk'ituva'anju maat je ñuda'ax, je ñuda'ax tse'e dukutyónup je yaa'tyajk je chojkun.
4 Ku ve'e je ta'axtajk yaa'vyúk, ka'a tse'e naaydum je ñi'kx je kyopk du'ukyakkutojkjini, je ñuyaal'ye'e je kutojkun tyukmaatjayejpp; nay ve'empa tse'e ku ve'e je yaa'tyajk tya'axpúk, ka'a tse'e naaydum je ñi'kx je kyopk du'ukyakkutojkjini, je ñuda'axe'e je kutojkun tyukmaatjayejpp.
5 Ka'a tse'e je yaa'tyajk je ñuda'ax dukamaat'ítut, nay ve'empa tse'e je ta'axtajk, ka'ats je'e ve'e je ñuyaal'y dukamaat'ítut, je'ejyji ve'e

jetse'e mkanamyaat'ítjadat ku ve'e tux'akojtstókta jetse'e kak'apúk m'íttat jetse'e mtsapkótstat. Ku ve'e je it ñáxut pán vinxupe'e tux'akojtstókta, van'it tse'e mnamyojkjidinuvat, ve'em tse'e mkaka'adat jem je ko'oyjáyuvap kya'm.

6 Ka'ats atse'e mpava'añ jetse'e mkanavyákjadat, nyakjajtyp atse'e.
7 Ve'em atse'e ntsák jetse'e ve'em nujom je jayu kuy'it ax jo'n ats. Ax je Nte'yam tse'e kakje'e je jayu je maa'yun je putajkin dumoop pán vintso ve'e to'k uk pán vintso ve'e jado'k.

8 Je naaydum jayu jets je ku'aa'k ta'axtajk, je'ets atse'e nnuujmidup jets oye'e kuy'it jetse'e naaydum kutyanda, ve'em ax jo'n ats;
9 ax pán ka'a tse'e dumuténada, ñojk'óy tse'e ñavyákjadat jets ka'a ve'e ku ve'e koojyji je y'aaj je jyoot y'ampákjadat.

10 Ax pán pán tse'e yaa'vyúkani ta'axpúkani, tun vinkopkts je'e ve'e jetse'e kyanamysa'okjadat. Ka átsap xa ya'a ve'e je mpava'nun, je Maja Vintsán je pyava'nun ya'a ve'e.
11 Pán myasooknup tse'e je ta'axtajk je ñuyaal'y, ka'a tse'e y'ukyaa'vyajknit, o'yip tse'e jetse'e je ñuyaal'y dumaa'tnakyojts'o'yi jinuvat. Ax nay ve'empa tse'e je yaa'tyajk, ka'a tse'e dumaso'okut je ñuda'ax.

12 Juu'ts atse'e njaa'kkótsup, ka'ats je'e ve'e je Maja Vintsán dukajts, ats ya'a ve'e nkajtsp. Pan je uts je ajch je ñuda'ax tse'e dukajaancha'vip je Jesucristo jetse'e je ta'axtajk ñayjávaja jetse'e duja'a'kmáattsaanat je ñuyaal'y, ka'a

tse'e je ñuya'a'y myaso'okjut. ¹³ Jets pan je uts je ts'a'a je ñuya'a'y tse'e dukajaanchja'vip je Jesucristo, jetse'e je yaa'tyajk ñayjávaja jetse'e dujaa'kmaattsaanat je ñuda'ax, ka'a tse'e je ñuda'ax myasookjuvat. ¹⁴ Kux je yaa'tyajk juu' ve'e je Jesucristo dukajaanchja'vip, kunoo'kxjupts je'e ve'e je Nte'yam je ñuda'ax kajx juu' ve'e je jaanchja'vin dujayejjp; jets je ta'axtajk juu' ve'e je Jesucristo dukajaanchja'vip, kunoo'kxjupts je'e ve'e je Nte'yam je ñuya'a'y kajx juu' ve'e je jaanchja'vin dujayejjp. Pan ka'a xa ve'e kuy'velema, ve'em tse'e je m'ónuk kuy'itta ax jo'n je'eda pan pan jatye'e je tyee' je tyak je jaanchja'vin dukajayejptup. Ax je m'ónukta, je Nte'yamts je'e ve'e dukunoo'kxp. ¹⁵ Ax je jayu tse'e juu' ve'e kajaanchja'vip, pan je'e tse'e dumaso'okuvaannup je ñuda'ax ukpu je ñuya'a'y, maso'okta jetse'e ve'em dütóndat. Ku ve'e ve'em jyátut, naspaka tse'e tyánut je uts je ajch ukpu je uts je ts'a'a, kux je'e kajxe'e je Nte'yam xyaaxjimdi jetse'e oy aaj oy joöt ntsuunimdinit. ¹⁶ Jets mits, ta'axtajk, ka'a xa ve'e xnujava pan jyaanchjávape'e je mnuya'a'y je Jesucristo mits kajx. Uk mits, yaa'tyajk, ka'a tse'e xnuja'viva pan jyaanchjávape'e je mnuda'ax je Jesucristo mits kajx.

¹⁷ Va'an tse'e anañujoma je jayu dutsuna ax jo'n jyoojntykidi ku ve'e je Nte'yam yaaxuxjidi jetse'e y'ijttinit je'e je jyayu, ve'em ax jo'n je Nte'yam dunupaajmtki jetse'e jyoojntykadat. Ve'ems atse'e je jayu nvaajnjada pan joma jatye'e je jaanchja'vivatajk ñay'amókajada.

¹⁸ Pan je Nte'yam xa ve'e duyaaxjip to'k juu' ve'e je ixta'nun duni'kxmip dukojmip, ve'em tse'e duni'kxmat dukojmat je ixta'nun jetse'e nujava tyánut jets israeejlit jayu je'e ve'e. Ax pan yaaxjip tse'e to'k juu' ve'e je ixta'nun dukani'kxmip dukakojmip, ka'a tse'e je ixta'nun yakpaajmjat. ¹⁹ Ka'a xa je'e ve'e vyinkopka pan ñi'kxmip kyojmipe'e je ixta'nun uk pan ka'a, je'e ve'e vinkopk jetse'e je jayu dukutyónut je Nte'yam je pyava'nun. ²⁰ Kakje'e xa ve'e je jayu tyánut ve'em ax jo'n vye'na ku ve'e je Nte'yam yaaxuxji jetse'e y'ijtnit je'e je jyayu. ²¹ Pan je joyutoompa ve'e m'ljjt ku ve'e myakyaaxji, ka'a tse'e mnavyinma'yunmo'ojut; ax pan m'o'yixjup tse'e jetse'e naspaka m'ítut, ve'em tse'e xtónut, ²² kux je'e juu' ve'e ijt je joyutoompa ku ve'e je Maja Vintsán yaaxuxji, naspaka tse'e y'ijtni je jayu, kux naspaka je'e ve'e jeja je Maja Vintsán vyinkujk. Nay ve'empa tse'e pan pane'e ijt naspaka ku ve'e yakyaaxji, je Cristo tse'e uxyam myutoonnnup myupajknup. ²³ Je Nte'yam xa ve'e mkujoojyjudu va'ajts tsóvax. Kux tse'e ve'em, ka'a tse'e xyakjáttat jetse'e pan mvijjnkvóvjadat jetse'e ve'em je Nte'yam xkamutóndat xkamupáktat. ²⁴ Ax ve'em tse'e, utsta ajchta utsta ts'a'ada, jaa'k'ítta je Nte'yam maat to'k jado'k, ve'em ax jo'n mve'nada ku je'e ve'e myaaxuxjidi.

²⁵ Ax je'eda pan pan jatye'e naaydum jáyuda, ka'a atse'e ti pava'nun nmaada je Maja Vintsán kajx; ax ya nvinma'yunts atse'e nkajtsp, to'k juu' ve'e je Maja Vintsán tyukmo't, o'yip xa ve'e

jetse'e xjaanchjávadat juu' atse'e nkajtsp. ²⁶Ve'em atse'e nvinmay jets oye'e jetse'e je jayu ve'em tyánut ax jo'nám y'it, je'lé kajx ku ve'e tso'ox ux Yam ya tiempo juu' ve'e ntuktsúunimdup. ²⁷Pan ta'axpúkani xa mitse'e, ka'a tse'e x'íxtat vintso ve'e xmasoóknit je mnúda'ax; ax pan ka'a tse'e mta'axpúka, ka'a tse'e x'íxtat pan pán'e mnúda'axap. ²⁸Ax pan mta'axpajkpts mitse'e, ka'ats je'lé ve'e tyókina. Jets pan to'ke'e je kiixuta'ax yaa'vyúk, ka'avats je'e ve'e tyókina. Ax pan pan jaty tse'e yaa'vyajkp ta'axpajkp, chamkojkipts je'lé ve'e juu' ve'e nuyojk tso'ox ku ve'e jyoojntykada yaja naxviijn; ax je'ets áts miitse'e nkatumutsojktup.

²⁹Utsta ajchta utsta tsá'ada, ya'a xa atse'e ntijp, javéejnjits je'lé ve'e je tiempo njayejpumda. Ux Yam xa ve'e du'ukva'añ ku je'eda pan pan jaty'e ta'axpúk, ve'em tse'e ñayjávajat ax jo'n kúkyata'axpujk; ³⁰pan pan tse'e tsaachvinmaayp, ve'em tse'e ñayjávajat ax jo'n kúkyatsaachvinmaajy; pan pan tse'e xoointkp, ve'em tse'e ñayjávajat ax jo'n kúkyaxoojntk; pan pan tse'e jooyp, ve'em tse'e dujávat jets ka'a ve'e duje'e juu' jaty'e jyooyp; ³¹pan pan tse'e je naxviijin o'yin dujayejjp, ve'em tse'e ñayjávajat ax jo'n je naxviijin o'yin kudukajayejp jo'n, kux táminupe'e je xaaj ku ve'e ya naxviijin it kyoo'k'ijtnit.

³²Je'e xa atse'e ntsajkp jetse'e xkativinmáydat. Ku xa ve'e je jayu kyata'axpúk, vyinmaayp tse'e je Maja Vintsán jye'e jetse'e dütún

juu' ve'e je Maja Vintsán chajkp; ³³ax je jayu juu' ve'e ta'axpúkani, jaa'knuyojkipts je'lé ve'e je vyinma'yun pán ti jatye'e ijtp yaja naxviijn jetse'e dütún juu' ve'e je ñuða'ax chajkp. ³⁴Nay ve'empa tse'e ku ve'e je jayu kyayaalvyúk, vyinmaayp tse'e je Maja Vintsán jye'e jets vintso ve'e va'ajts aaj valajts joot y'ítut je Nte'yam maqt, ve'em je ñi'kx je kyopk, nay ve'empa je y'aaj je jyoot; ax juu' tse'e yaa'vyúkani, vyinmaaypts je'lé ve'e pan ti jatye'e ijtp yaja naxviijn jetse'e dütún juu' ve'e je ñuyaal'y chajkp.

³⁵Miits je m'o'yin kajxta xa ats ya'a ve'e nkats; ka je'epe'e jets áts miitse'e nkayakjajtjadat juu' ve'e mtonuvaandup, je'lé kajxe'e jets tsoj yakxone'e mjoojntykadat mnaxviijnadt, je Maja Vintsán xmutóndat xmupáktat to'k aaj to'k joot.

³⁶Ax pan jem tse'e to'k je vajutyajk juu' ve'e duvinmaayp jets nuyojk oy je'e ve'e jetse'e dupákut je kiixuta'ax juu' ve'e chajkp, kux ka'a ve'e tyunmootska je kiixuta'ax jets ka'a ve'e je vajutyajk dumutena jetse'e naaydum chaanat, nvaat tse'e ñavyákjadat, ka'a je'e ve'e tyókina. ³⁷Ax pan jem tse'e viijnk juu' ve'e makk je vyinma'yun dupaamp jetse'e dumutena jetse'e naaydum chaanat, jetse'e y'o'yixju jetse'e dütún juu' ve'e chajkp, pan pyayo'ysts je'e ve'e jets ka'a ve'e dupákut je kiixuta'ax juu' ve'e chajkp, oysts je'e ve'e jetse'e kyanavyákjadat. ³⁸Ax ve'em tse'e, je'e juu' ve'e dupajkp je kiixuta'ax juu' ve'e chajkp, oysts je'e ve'e juu'

dutún. Ax je'e juu' ve'e dükapajkp je kiixúta'q̄ juu' ve'e chajkp, nuntun oyts je'e ve'e juu' dutún.

39 Je ta'axtajk juu' ve'e yaa'vyúk, pava'añ tse'e y'it jetse'e dumaaqt'ítut je ñuyaa'y pán vinxupe'e jyoojntyka; ax pán oo'kp tse'e je ñuyaa'y, o'yip tse'e jetse'e dupákut pán pane'e chajkp, je'ejyji ve'e tuuv juu' ve'e jaanchja'viva jayu. **40** Ve'em atse'e nvinmay jets jyayépupe'e nuyojk je xoojntkún pán ka'a ve'e y'ukyaa'vyajkni. Ax nayja'vijinupts atse'e jets atse'e ve'em nkats je Espíritu Santo kajx, juu' ve'e ijtp jem je Nte'yam jya'vin kajxm.

Je tsu'uts juu' ve'e je jayu tyukvintsá'ki je apamnax

8 Va'ants atse'e uxyam dükotspa je tsu'uts kajx juu' ve'e je jayu tyukvintsá'kidup je apamnax. Nnuja'vimdup xa uu'me' jets ka'a ve'e je apamnax jyoojntyka. Ku ve'e je jayu ñayjávajada jets ooye'e juu' dutunnujávada, namyájjidupts je'e ve'e. Ax ku tse'e je jayu je tsokkún dujayępta, pyutajkidupts je'e ve'e je y'utsta je y'ajchta jets je y'utsta je cha'ada vintso ve'e je Jesucristo nuyojk dujaanchjávadat. **2** Pan pán xa ve'e duvinmaayp jets ñuja'vipe'e juu', ka'ats je'e ve'e dütinujava ax jo'n dupaa'ty du'akeega. **3** Ax pan pán tse'e je Nte'yam dutsojkp, íxajats je'e ve'e je Nte'yam.

4 Ax je'e ve'e ku ve'e yakju'kx juu' ve'e je jayu tyukvintsá'kidup je apamnax, nnuja'vimdupts uu'me' jets ka'a je'e ve'e ti vya'añ je apamnax, je Nte'yamji ve'e

to'k dünümájip dünujaanchip.

5 Ve'em tse'e dükotsta jets may je'e ve'e juu' ve'e nte'yam jets juu' jatye'e yakvinja'vip yakvintsa'kip, ve'em juu' ve'e yaja naxvijijn jets ve'em juu' ve'e jem tsajviinmpa.

6 Nnuja'vimdinupts uu'me' jets to'kji je'e ve'e je Nte'yam, je Dios Tee!. Je'e tse'e dupamkajx nujom juu' jaty, je'e kajx tse'e n'iijtumda, ax jempa tse'e to'kji je Maja Vintsán, je Jesucristo, je'e maat tse'e je Nte'yam nujom juu' jaty dupuujm, je'e tse'e xmo'yumdup ya njoojntykinamda.

7 Ax ka'ats ya'lá ve'e anañujoma je jayu dunujávada. Jem xa ve'e pán pán jatye'e yujta ku ve'e duvintsa'agada y'lijt je apamnax. Je'e kajx tse'e kux'e'e dükä'oynujávada ti ve'e je Nte'yam chajkp, tokintoondupts je'e ve'e ku ve'e duja'kxta je tsu'uts juu' ve'e je jayu tyukvintsá'kidup je apamnax. **8** Je Nte'yam je y'ónuk xa uu'me'eda ka je'e kajxap ku ve'e juu' nka'yumda nja'kxumda. Akijpxa xa ve'e je Nte'yam dujava pán nka'yumdup nja'kxumdupe'e uk pán ka'a ve'e nka'yumda nja'kxumda. **9** Pan mnaya'vijidup tse'e jets nvaate'e xja'kxtat juu' ve'e je jayu tyukvintsá'kidup je apamnax, myakkópkadap tse'e ooy jets ku ve'e ve'em xja'kxtat jets ka je'e kajxape'e xtukmaso'oktat je Nte'yam je tyoo' pan pan jatye'e dujaanchja'vidup jets ka'a je'e ve'e y'oya ku ve'e je jayu ve'em duju'kx. **10** Pan mits xa ve'e mnuya'vip jets nvaate'e je jayu ti dukáyut duja'kxut, jetse'e m'ajxtük kaayva jem joma ve'e je apamnax

yakvinjava yakvintsa'aga, jetse'e m'ixju nuto'k je m'uts je m'ajch ukpu nuto'k jem m'uts je mtsa'a juu' ve'e duka'oynuja'vip ti ve'e je Nte'yam chajkp, naya'lviuvapts je'e ve'e jetse'e duja'kxut je tsu'uts juu' ve'e tyukvintsa'kidup je apamnax. ¹¹Ku ve'e ve'em xtun, óyame'e xnujava jets nvaate'e je jayu ti dukáyut duja'kxut, myakovintókipts mitse'e je m'uts je m'ajch ukpu je m'uts je mtsa'a juu' ve'e duka'oynuja'vip juu' ve'e je Nte'yam chajkp, ax ku'oo'kijuuvats je'e ve'e je Cristo. ¹²Ax pan miits tse'e myakovintókidup je m'utsta je m'ajchta ukpu je m'utsta je mtsa'ada, je'e ve'e ku ve'e dutonda juu' ve'e nasja'vidup jets ka'a je'e ve'e y'oya juu' ve'e tyoondup, mmutokintoonduvapts miitse'e je Cristo. ¹³Ax ve'em tse'e, pan ats tse'e nyaktokintuump nuto'k je n'uts je n'ajch ukpu nuto'k je n'uts je ntsa'a je'e kajx pan juu' atse'e nju'kxp, ni je vin'ita xa atse'e nkaja'kxut je tsu'uts.

Juu' jatye'e tukkädaakju je kukátsiva

9 ¿Ka'a ats vine'e x'o'yixju jets atse'e ntónut juu' atse'e ntsajkp? ¿Ka je kukátsivap ats vine'e? ¿Ka'a ats vine'e n'ix je nMaja Vintsánamda Jesucristo? ¿Ka'a miits vine'e xjaanchjávada je Maja Vintsán kux ats je'e ve'e jye'e nvaajnjidu? ²Pan jem xa ve'e juu' ve'e dukakuvajktup jets je kukátsiva atse'e, oysts miitse'e xnujávada jets je'ém atse'e. Je'e ve'e ku ve'e xjaanchja'vi'ukvaandi je Jesucristo ku atse'e x'amotunajxti, je'e tse'e duyaknuke'xnatajkip jets je kukátsiva atse'e.

3 Jidu'umts atse'e n'atsovda pan pan jaty atse'e xtokimpayo'ydup. ⁴¿Ka'a ats vine'e nvimmachju jets atse'e je jayu xyakkáyut xyak'oo'kut? ⁵¿Ka'a ats vine'e x'o'yixju jets atse'e je ta'axtajk nmaatvídutut juu' ve'e je Jesucristo dujaanchja'vip?, ve'em ax jo'n je ñuda'ax dumaatvídutta je viijnk kukátsivada jets je Maja Vintsán je y'utsatajk maat je Pedro. ⁶Ats maat je Bernabé, caatsji vine'e xtukkadaakp jets aatse'e nkamaso'okut je ka'm toonk jets aatse'e je oy kats je oy ayook n'avánat? ⁷¿Jem vine'e je tojpa juu' ve'e viinnm nakya'íxjup jetse'e kyajo'yumpúk? ¿Ukpu jémpats vine'e pane'e je chaaydum dunuyo'oip jetse'e je tyaajm dukaju'kx? ¿Ukpu nay jempa vine'e pane'e je kyarneero duyaktsuunip jetse'e duka'uu'k je carnero je lyeche? ⁸¿Ka'a xa ve'e atsji ve'em nva'añ jets tyukjoojntykidup je'e ve'e je jayu je'e je tyoonk, ve'em tse'e vyaampa je Moisés je pyava'nun. ⁹Jidu'um tse'e vya'añ: "Ka'a xa ve'e je kaaj je y'ajén xpaajmjadat juu' ve'e duvintee'mp je trigo juu' ve'e tsúkani." ¿Je tsapkajaj kajx vine'e je Nte'yam ve'em vyaajñ, ¹⁰ukpu uu'm kajxamda vine'e? Uu'm kajxamda xa je'e ve'e ve'em vyaajñ. Je'e juu' ve'e yoop, ve'em ax jo'n je'e juu' ve'e je taajm dupakmojkp, ve'emts je'e ve'e dutonda kux y'ajootidup je'e ve'e juu' ve'e tukkädaakjudup ku ve'e je trigo taajm yakpакmuk. ¹¹Ats xa miitse'e ntuk'ixtu je Nte'yam je kyats je y'ayook, cmayts miits je'e ve'e mtunyakjávajada ku

aatse'e xmo'odat juu' aatse'e ntukjoojntykap? ¹²Pan jem xa ve'e je viijnk jayu juu' ve'e duvinmajtsjudup jetse'e xyakjoojntykadat, Ɂka'ats n'ite'e nuyojk vyinkopka jets aatse'e xyakjoojntykat?

Ax ka'ats aats miitse'e n'amótuda jets aatse'e xyakjoojntykadat; óyam xa aatse'e xkatih'ijtja, nmutenikujxpts aatse'e nujom je'e kajx jetse'e nuyojk je jayu yakvaajnjadat je oy kats je oy ayook. ¹³Mnuja'vidup xa miitse'e jets pan pan jatye'e toondup jep maya tsaptujkp, je'e tse'e tyukjoojntykidup juu' ve'e jep pyajktup; jets je'e pane'e dumutoondup dumupajktup je Nte'yam joma ve'e je yojxejtun, tukkadaakjüdup tse'e jetse'e duja'kxtat je tânuñk tsu'uts juu' ve'e jem je Nte'yam tyukvintsä'kidup. ¹⁴Nay ve'empa tse'e je Maja Vintsán dunupaajmtki jets je'e pan pan jatye'e je jayu duvaaajnjidup je oy kats je oy ayook, je'e tse'e tyukjoojntykiduvap. ¹⁵Ax óyamts aatse'e xjatukkada'aky jets aatse'e je jayu xmo'ot ats je ntukjoojntykin, ni vin'ítats aatse'e je jayu ve'em nkah'amotu. Ka je'e kajxaps aats miitse'e ve'em nmujáyada jets aats miitse'e juu' xmo'odat. Nuyojk oy xa aatse'e nnayjávaja jets aatse'e n'oo'knit jets ka'a ve'e ku ve'e je jayu vya'andat jets kuvana aats miitse'e xyakjoojntykidi.

¹⁶Pan aats ya n'avintso vinma'yün kajx xa aats miitse'e kunvaaajnjada je oy kats je oy ayook, kunnamyájajats aatse'e. Ax ka ya n'avintso vinma'yün kajxaps aatse'e ve'em

ntun, je Nte'yam aatse'e xtukkuva'ni jets aatse'e ve'em ntun. ¹⁷Pan aats ya n'avintso vinma'yün kajx xa aatse'e ve'em kuyntún, kün'aixts aatse'e je n'o'yin. Ax je'e kajx ku aatse'e je Nte'yam ya toonk xtukkuva'ni, xtukkadaakpts aatse'e jets aats je'e ve'e ntónut. ¹⁸Ax ve'em tse'e je o'yin juu' aatse'e njayejjp, je'ets je'e ve'e je xoojntkuñ ku aatse'e nunve'emji ntukka'amáy je oy kats je oy ayook. Je'ets aatse'e ntijp, ka'a aatse'e mpuk mpaa'ty juu' aatse'e xjatukkadaakp jets aatse'e je jayu xyakjoojntykat je'e kajx ku aatse'e ntuk'ix je oy kats je oy ayook.

¹⁹Oyam aatse'e je jayu nkavintsana, ve'emts aatse'e nnapyumju ax jo'n aatse'e kün'ijt nujom je jayu je jyoyutoompa. Ve'emts aatse'e ntun jetse'e jyaa'knümáyadat je jayu juu' ve'e je Jesucristo dujaanchja'vidup. ²⁰Ku aatse'e n'it je nmu'israejlit jayu maattta, ve'emts aatse'e nnapyumju ax jo'n je'eda kux je'e aatse'e ntsajkp jetse'e je Cristo dujaanchja'ávadat. Ku aatse'e n'it je'e maattta pan pan jatye'e dumanajkxtup je Moisés je pyava'nün, ve'emts aatse'e nnapyajmjuva ax jo'n je'eda kux je'e aatse'e ntsajkp jetse'e je Cristo dujaanchja'viduvat. Ve'emts aatse'e ntun óyam aatse'e je Moisés je pyava'nün xkayakkutujkja.

²¹Ax kuts aatse'e n'it je'e maattta pan pan jatye'e dukanajkxtup je Moisés je pyava'nün, ve'emts aatse'e nnapyajmjuva ax jo'n je'eda kux je'e aatse'e ntsajkp jetse'e je Cristo dujaanchja'ávadat. Ka je'ep aatse'e ntijp jets aatse'e nka'it jep je Nte'yam kya'p pyal'tkup, jep aatse'e

n'it je'e kya'p pya'tkup kux ətse'e
je Cristo je pyava'nun mpanujkxp.
22 Ku ətse'e n'it je'e maattta pan pan
jaty'e duka'oynuja'vidup ti ve'e
je Nte'yam chajkp, ve'emts ətse'e
nnapyajmjuba ax jo'n je'eda kux
je'e ətse'e ntsajkp jetse'e je Cristo
makk dujaanchjávadat. Ve'emts
ətse'e nnappyumju ax jo'n to'k jado'k
je jayu jets ətse'e ve'em je jayu
mputákatad jetse'e dujayejptinit
je joojntykin juu' ve'e xa'ma kajx
ijtp. **23** Ve'em əts ya'a ve'e ntun je
oy kats je oy ayook kajx jets ətse'e
ve'em je jayu ntukmaatjayejptinit je
xoojntkun juu' ve'e ya oy kats ya oy
ayook yajkyp.

24 Mnuya'vidup xa miitse'e jets
ku ve'e je jayu ñañomkijpxjada,
óyame'e anañujoma ñomda, to'kjits
je'e ve'e juu' ve'e maadaakp
jetse'e yakma'a je puk juu' ve'e
ñunoondup. Íxtiduvats miitse'e
vintso ve'e mmaqda'aktat jetse'e
xjayejptinit juu' ve'e je Nte'yam
mtukmutsojkjudup. **25** Pan pan jaty
xa ve'e nañomkijpxuvaajnjjudup,
nay'akuvaña'nijidupts je'e ve'e jets
apaamduka ve'e tyun'a'íxtini ku
ve'e tyukkada'akjadat je xaaj ku
ve'e ñañomkijpxjadat. Je'e kajxts
je'e ve'e ve'em dütonda jetse'e
düpáktat to'k je pi'k ojts aajy ta'aky
juu' ve'e je corona jo'n pum pan
pane'e maqdaakp; ax ka'ats je'e ve'e
jyek, nii'kxnup je'e ve'e. Ax uu'mda,
je'ets uu'me'e nnuto'numdup
jetse'e nyakmo'yumdninit je puk
juu' ve'e ijtp xa'ma kajx. **26** Ve'em
xa ətse'e ntun ax jo'n je'e juu' ve'e
du'lixtaab joma vaate'e kyukaxa
je noomk. Ka'a xa ətse'e ve'em
ntun ax jo'n je'e juu' ve'e koojyji

je poj du'apa'lknajxp ku ve'e
je myujayu dumaqtnachii'kjy;
27 nyaktsaachpaatyp xa ətse'e ya
nni'kx ya nkopk jets ətse'e akee'y
nyakkutujkja. Ka'ats ətse'e ntsak
jets ətse'e viinm nkakutyónut je oy
kats je oy ayook juu' ətse'e je jayu
ntukl'ixp jets ətse'e ve'emji ntaannit;
je'e ətse'e ntsajkp jets ətse'e je
Nte'yam xnuijminit jets oy je'e ve'e
juu' ətse'e ntuump nkajtsp.

**Je kojtsvíjin ku ve'e je jayu
je apamnax duvintsa'aga**

10 Utsta ajchta utsta tsə'ada,
je'e ətse'e ntsajkp jetse'e
xnuijávadat vintso ve'e jyajti aats
je njuijpit jáyuda. Anañujoma
tse'e y'ijtti jem vínts pa'tkum,
anañujoma tse'e dütinajxti je Tsapts
Maaxy Naaj. **2** Ax ku tse'e y'ijtti
jem vínts pa'tkum je numay jayu
maat je Moisés, jetse'e to'k ka'ajyji
je Tsapts Maaxy Naaj dütinajxti,
ve'emts je'e ve'e ax jo'n kūñapejtti,
yakto'kidu tse'e je vyinma'yunda
jetse'e dütóndat juu' ve'e je Moisés
kyajtsp. **3** Je Nte'yam tse'e jem
vinva'ajts it kajxm moojyjudu juu'
ve'e kyaaydu y'ooktu, anañujoma
tse'e dukaaydi je tsapjootmit
tsapkaaky. **4** Jem tse'e anañujoma
du'ooktuva je tsoxk naaj juu' ve'e
je Nte'yam moojyjudu, jepts
je'e ve'e tsah'akujkp pyítsum.
Ax je tsaaaj, je Criistots je'e ve'e
yaktukmu'a'lxmojkip, je'e tse'e
aats je njuijpit jayu myaätnejxtu
myaättajkidu jem vinva'ajts it
kajxm. **5** Oyam tse'e vye'ema,
numayts je'e ve'e je jayu juu' ve'e ka
dútoondu dukojtstu juu' ve'e ka
óyap, ax je'e tse'e je Nte'yam

kyo'oyja'vi, je'e kajx tse'e numay
tyun'oo'ktni.

⁶ Je'e kajx xa ya'a ve'e tyoojnji
kyojsji jetse'e nujava tyaanit
jets ka'a ve'e n'ana'mumdat
n'atsojkumdat juu' jaty'e ka
óyap, ax jo'n je'e ve'e du'anaamdi
du'atsojkti jo'n. ⁷ Je Nte'yamji ve'e
to'k mvijnávadap mvintsa'gadap,
ka'a tse'e xtóndat ax jo'n je'eda
juu' ve'e je apamnax du'vinja'vidu
du'vintsa'kidi. Kux jidu'um xa
ve'e je Kunuu'kx Jatyán vya'añ:
“Ajxtktu tse'e je jayu kaayva
ookpa, van'it tse'e tyénidi jetse'e
jyomjátkidi tyijátkidi.” ⁸ Ka'a tse'e
je kats ntukmaatjayejpumdat je
yaal' je ta'ax juu' ve'e ka púkap
njayejpumdup, ve'em ax jo'n je'e
ve'eda je kats du'tukmaatjayejpti
je kiix ónukta juu' ve'e ka púkap
jyayejptu jetse'e y'oo'ktni nu'ii'px
toojk muijl to'k xaaj. ⁹ Ka'a xa
ve'e n'íxumdat pan joma vaate'e
je Maja Vintsán juu' du'kuvuk,
ve'em ax jo'n je'e ve'e jyátkidi
pan pan jaty'e oo'ktni ku
ve'e je tsaa'n cho'tsjidi. ¹⁰ Ka'a
tse'e je Nte'yam xvinkojtspéttat,
ve'em ax jo'n je'e ve'e numay je
Nte'yam du'vinkojtspejtti jetse'e
yak'oo'kjidini je yak'oo'kpa ángeles.

¹¹ Je'e kajxts ya'a ve'e tyoojnji
kyojsji jetse'e jep Kunuu'kx Jatyán
kujxp yakpuujm jetse'e je nuja'vin
njayejpumdinit anañujoma uu'm
nu'vinxupe'e njoojntykimda ya
kukaxa aats. ¹² Ax ve'em tse'e, pan
pan tse'e nañasja'vijup jets ka'a
ve'e y'o'yixju jetse'e tyokintónut,
va'an tse'e ooy dutunnay'ixju ku
ve'e ñunka'at jep tokin jaatp. ¹³ Ku
ve'e myaktokintonuva'anjada,

vanxup tse'e mjajtuva ax jo'n
jyajttuva opyana. Ax je Nte'yam,
tyuumpts je'e ve'e juu' ve'e
kyajtsp, ka'ats je'e ve'e du'yakjaty
jetse'e xyaktokinto'numdat pan
ka'a ve'e x'o'yixumjada jetse'e
n'amaadaaguimdat, kux je
Nte'yame'e xputajkimdup vintso
ve'e nkakuvalkjumdat je kyo'oy je'e
jetse'e nkaka'amdat jep tokin jaatp,
ax ve'em tse'e nmuténimdat.

¹⁴ Je'e kajx tse'e, miits, juu'
atse'e ooy ntuntsojktup, kuke'ekta
joma ve'e je jayu du'vinjávada
du'vintsa'agada juu' ve'e ka je
Nte'yamap. ¹⁵ Ve'em xa ats miitse'e
nmukotsta ax jo'n je jayu juu'
ve'e viji kej, ax payo'oya tse'e
oy juu' atse'e nkajtsp. ¹⁶ Ku ve'e
ntuk'a'ooguimda je tuk'a'ooguin juu'
kajxe'e nkukojsjimda je Nte'yam,
n'apaatumdup tse'e je Cristo je'e
kajx ku ve'e y'uk'aa'k, je'e ve'e ku
ve'e je ñuu'pun dumasaq. Jets
ku ve'e nka'yumda je tsapkaaky
juu' ve'e ntokkva'kxumdup,
n'apaatumdupts uu'me'e je Cristo
je'e kajx ku ve'e y'uk'aa'k, je'e ve'e
ku ve'e je ñi'kx je kyopk tyaajy
jem cruz kajxm. ¹⁷ Oyamts uu'me'e
numayda, anañujómats uu'me'eda
nka'yumda nay je'ejyam to'kji je
tsapkaaky, ve'emts uu'me'eda maat
je Cristo ax jo'n to'k ni'kx to'k kopk
kun'ijtumdi.

¹⁸ Ixta juu' ve'e je israeejlit
jayu tyoondup. Ku ve'e juu'
je Nte'yam du'tukvintsa'agada
jem yojxpejtun kajxm, nujom
pan pan jaty'e duja'kxtup
je vintsa'kin, je vintsa'kinjyam
tse'e y'apaattup. ¹⁹ Juu'ts atse'e
nkajtsp, ka je'epts atse'e ntijp jets

ñumájipe'e je apamnax, ni ka je'upts atse'e ntijp jets tiktspe'e je tsu'uts juu' ve'e tyukvints'a'kidup je apamnax. ²⁰ Je'e atse'e ntijp jets ku ve'e je vints'a'kin dupamda pán pan jatye'e je Nte'yam duka'íxada, je ko'oyjáyuvapts je'e ve'e tyukvints'a'kidup, ka je Nte'yamap; ax ka'ats atse'e ntsák jets miitse'e xmaaqnavyaa'njadat je ko'oyjáyuvap. ²¹ Ka'a xa ve'e m'o'yixjada jetse'e je Jesús xvinjávadat xvints'a'agadat kijpx maat je ko'oyjáyuvap, ka'a tse'e m'o'yixjada jetse'e je Maja Vintsán xyakmájadal xyakjaanchadat pán m'ooktupe'e je tsaaydum pa'ajk naaj jetse'e xkayda je tsapkaaky juu' ve'e je Maja Vinsán yaktukjaa'myejts, jetse'e je jayu xtukmaatja'kxta je tsu'uts juu' ve'e yaktukvints'a'kip je ko'oyjáyuvap. ²² ¿Ukpu ntsojkumdup uu'm vine'e jetse'e je Maja Vintsán nyakjotma'tumdat? ¿Uu'mda vine'e nuyojk makk jets ni ka'a ve'e je'e?

**Ve'em tse'e nujom nto'numdat
nkojtsumdat ax jo'n je Nte'yam
yakmaja yakjaancha y'ljtnit**

²³ Yakjajtyp xa ve'e je Nte'yam jetse'e je jayu dütónut to'k ka'ajyji juu' jaty; ax ka'a tse'e to'k ka'ajyji tyun'oya. Yakjajtyp xa ve'e je Nte'yam jetse'e je jayu dütónut to'k ka'ajyji juu' jaty; ax ka'ats je'e ve'e to'k ka'ajyji je jayu duputaka jetse'e je Jesucristo nuyojk dujaanchjávavat.

²⁴ Ka'ats miitse'e x'íxtadat kákje'e je m'o'yinda, m'íxtiduvape'e juu' ve'e je viijnk jayu tyuk'o'yiduvap.

²⁵ Nvaat xa ve'e xkáydat xja'kxtat pan ti jatye'e too'lkjup jep maa'y

jaatp. Ka'a tse'e x'amotutúvadat pán je vints'a'kin je'e ve'e uk pán ka je vints'a'kinap, ve'em tse'e kyayakjávavat jets tokin je'e ve'e ku ve'e xja'kxta, ²⁶ kux ya naxvijjin it jets nujom juu' jatye'e myaat, je Maja Vintsants je'e ve'e jye'e.

²⁷ Uk pán jem tse'e je jayu juu' ve'e dukaanchja'vidup je Maja Vintsán jetse'e mvóvjada kaayva, nvaat tse'e mnajkxtat. Pan mnajkxtup tse'e, kayda oo'kta juu' ve'e myakmooydup, ka'a tse'e x'amotutúvadat ni tía, ve'em tse'e kyayakjávavat jets tokin je'e ve'e ku ve'e xja'kxtat. ²⁸ Ax pán mnaj'muxjudup tse'e je jayu jidu'um: "Je apamnax ya'a ve'e tuyaktukvints'a'aga ya tsu'uts", ka'a tse'e xja'kxtat kux ku ve'e je jayu je tokin xtoojnjadat juu' ve'e tju'mva'nuxjada, ve'em tse'e kyayakjávavat jets tokin je'e ve'e ku ve'e xja'kxta. ²⁹ Je'e atse'e ntijp jets ka'a je'e ve'e dütokinjávadat juu' ve'e mvoojvjjudup, ka je'upts atse'e ntijp jets miitse'e xtokinjávadat.

Nunjajtp xa ve'e jets miitse'e jemda juu' atse'e x'amotutúvidup: "Oyame'e je viijnk jayu duko'oyjávada juu' atse'e ntuump, ctyajxts atse'e xka'o'yixju jets atse'e ntónut juu' atse'e xyakjajtjip je Nte'yam? ³⁰ Pan nkukojoitsjip xa atse'e je Nte'yam je nkaaky je ntojkx kajx, ctyajxts ats vine'e je jayu x'uxkojtsnit xpakojtsnit ku atse'e juu' nkay nju'kx?"

³¹ Jidu'umts atse'e n'atsav: Pan ti ve'e mkaaydup m'ooktup uk pán ti jatye'e mtoondup mkojstup, tonda kotsta nujom ax jo'n je Nte'yam xyakmájadal xyakjaanchadat.

32 Ka'ats je'e ve'e xyaktokintóndat juu' ve'e israeejlit jayu, ni je'e juu' ve'e ka je'epta, ni je'e juu' ve'e je Nte'yam je jayyu. **33** Tonda kotsta ax jo'n qts. Ve'em atse'e ntonuva'añ nkotsuva'añ juu' ax jo'n nujom je jayu du'oyjávada. Ka'a atse'e n'ixta je n'avintso o'yinji, je'eva ve'e pan pan jaty'e je viijnk jayu je y'o'yinda, ve'em tse'e anañujoma je jayu dujayejptinit je joojntykin juu' ve'e xa'ma kajx ijtp.

11 Tonda je vinma'yun juu' atse'e njayejpp, ve'em ax jo'n atse'e ntun je vinma'yun juu' ve'e je Cristo jyayejpp.

Vintso je ta'axtajk ñaajk'ítjadat joma ve'e je jaanchja'vivatajk nay'amókajada

2 N'õñukojtsidupts qts miitse'e kux'e qts xa'ma xjaal'myétsa jetse'e xpanajkxta je ixpajkun juu' ve'e ntuk'lixtu. **3** Je'e atse'e ntsajkp jetse'e xnujávadat jets je Cristo ve'e to'k jado'k je yaa'tyajk je kyuvajk; jets je yaa'tyajk, je'e tse'e dunukuvajkip je ta'axtajk, ve'em ax jo'n je Nte'yam dunukuvajka je Cristo. **4** Ku ve'e to'k je yaa'tyajk kujópax ukpu kumótsax chapkats ukpu dukojtsnáxy je Nte'yam je y'ayook, yakvintsa'kintókipts je'e ve'e je Cristo. **5** Ax pan ka'a tse'e je ta'axtajk ñakyujuu'xju ku ve'e chapkats ukpu dukojtsnáxy je Nte'yam je y'ayook, yakvintsa'kintókivapts je'e ve'e je ñuyaay, ve'emts je'e ve'e ax jo'n kukee'p kuy'ijt. **6** Pan ka'a xa ve'e ñakyujuu'xju je ta'axtajk, va'an tse'e nujom je vyaajy dukuskee'pkúxu. Ax pan

tso'otyo'nunts je'e ve'e ku ve'e je ta'axtajk ve'em kukee'p y'it, va'an tse'e dunakyujuu'xju. **7** Ka'a xa ve'e je yaa'tyajk kujópax ukpu kumótsax chapkats ukpu dukojtsnáxy je Nte'yam je y'ayook, kux je'e ve'e je Nte'yam je y'apamnax jets nay ve'empa ve'e duyaknuke'xnatáka je Nte'yam je myajin. Ax je ta'axtajk, je yaa'tyajk je myájints je'e ve'e duyaknuke'xnatajkip. **8** Kux ku xa ve'e je Nte'yam dupuujm je yaa'tyajk, ka je ta'axtajk je ñi'kx je kyopk kajxapts je'e ve'e dupuujm; je yaa'tyajk je ñi'kx je kyopk kajxe'e dupuujm je ta'axtajk. **9** Nay ve'empa tse'e, yakpaam je'e ve'e je ta'axtajk je yaa'tyajk je myajin kajx; ka je yaa'tyajkap tse'e yakpaam je ta'axtajk je myajin kajx. **10** Ax ya'a kajxts atse'e nva'añ jets vinkopk je'e ve'e jetse'e je ta'axtajk ñakyujuoo'xjut jetse'e ve'em nuke'xnatáka tyánut jets jep je'e ve'e je ñuyaay kya'p pya'tkup y'it. Xoojntktup tse'e je Nte'yam je y'aangeles ku ve'e ve'em. **11** Oyam tse'e vye'ema, je Nte'yam tse'e dunupaajmtki jets ka'a ve'e je yaa'tyajk y'ítut ka je ta'axtajk kajxap. **12** Kux pan tyúvam je'e ve'e jets je yaa'tyajk je ñi'kx je kyopk kajxe'e yakpuujm je ta'axtajk, tyúvamts je'e ve'eva jets je yaa'tyajk, je ta'axtajk je'e ve'e yakke'xjup; ax je Nte'yam tse'e nujom juu' jaty duyakjeji.

13 Payo'oyda n'it pan oy je'e ve'e ku ve'e je ta'axtajk chapkats ka kujuu'xap. **14** Yaknuja'vip xa ve'e jets tso'otyo'nun je'e ve'e ku ve'e je yaa'tyajk je vyaajy duyakyán. **15** Ax je ta'axtajk, vintsa'kinmoojyjupts

je'ē ve'e ku ve'e yan je' vyaajy
dujayep, kux je'ē kajxe'e je' Nte'yam
myoojyji yan je' vyaajy jetse'e
kyujoo'xjut. ¹⁶ Ax pān pān tse'e
dūkakuvākuvaamp ya' ayook,
nnuja'vimidinup tse'e jets ka'a ve'e
je' viijnk ixpajkun mpanajkxumda,
jets ka'ava ve'e joma ve'e
ñay'amókajada je' Nte'yam je' jyayu.

**Je'ēda pān pān jatye'e
dūyavintsa'kintókidup
je' Maja Vintsán je' y'a'ox**

¹⁷ Jep tse'e jado'k viijn juu' ats
miitse'e ntuknuja'yidup, ax ka'ats
ats miitse'e n'oñukótsada je'ē kajx.
Ku ve'e mnay'amókajada, ka'a tse'e
mnapyutákajada jetse'e nuyojk
xjaanchjávadat je' Jesucristo, nuyojk
tse'e mnaajkvintókijada. ¹⁸ Muto'k
viijn, ve'emts atse'e je' kats tuñmotu
jets mnapyajkva'kxjudupe'e
joma ve'e mnay'amókajada, ax
ve'emts atse'e njava jets ve'em
játyam je'ē ve'e juu' ve'e kyojtstup.
¹⁹ iMnapyajkva'kxjudupe'e xa n'ite'e!
Je'ē kajxts atse'e ve'em nva'añ kux
nuke'xnatajkip'e oy pān pāne'e je'
Nte'yam tyúvam dūpanajkxp. ²⁰ Ax
ku tse'e mnay'amókajada jetse'e
m'a'óxada, ka je' Maja Vintsánapt
miitse'e mnuy'a'lóxidup. ²¹ Ku ve'e
m'a'óxada, ka'a tse'e mnay'a'líxjada,
kakje'e ve'e xkayda x'oo'kta je'
m'a'oxta. Jem xa ve'e juu' ve'e
ayooj taandup, jempa tse'e juu'
ve'e ooy tunkaaydup tun'ooktup
jetse'e ñaaajkmo'okjada. ²² ¿Jadi
ka'a ve'e ti mjaajnda mtajkta
joma ve'e mkáydat m'oo'ktat?
¿Uk mtsojktupe'e nuyojk jetse'e
xviijn'íxtat je' Nte'yam je' jyayu
jetse'e xyakts'o'otyóndat pan

pān jatye'e katih'ijtuxjuduup?
¿Vintsots ats miitse'e nnajmadat?
¿N'oñukótsadap ats miits vine'e ku
ve'e ve'em xtonda? Ax ya'a kajx,
ka'ats ats miitse'e n'oñukótsada.

Je' Maja Vintsán je' y'a'ox

²³ Je' Maja Vintsane'e viinm
ats xmooy je' ixpajkun juu' ats
miitse'e ntukl'ixtu. Ya'ats je'ē ve'e:
Ka'anume'e je' Maja Vintsán Jesús
yakpum vye'na jem je' jayu kya'm
juu' ve'e tso'oxpajkjuduup, je' tsooj
tse'e dūkaajin je' tsapkaaky ²⁴jetse'e
je' Nte'yam dūkukojtsji, van'it tse'e
dūtojkva'kxy jetse'e vyaajñ: "Kayda,
ya'a xa je'ē ve'e ats je' nni'kx je'
nkopk juu' atse'e nmasaakp miits
je' m'o'yin kajxta ku atse'e n'oo'kut.
Tonda tse'e ve'em jets atse'e
xjaal'myéstat." ²⁵ Nay ve'empa
tse'e, ku ve'e tāvani y'a'óxada
vy'e'na, van'it tse'e dūkoompa to'k
je' tuk'a'ooguin jetse'e vyaajñ: "Juu'
tse'e ya' tuk'a'ooguin myaat, ya'ats
je'ē ve'e ats je' nnuy'pun juu' kajxe'e
je' nam kojtstán tyun. Vinxup nax
tse'e x'oo'kta, jaa'myéstats jets
nmasaakp atse'e ya' nnuy'pun
miits kajxta ku atse'e n'oo'kut."
Jidu'um tse'e vyaajñ. ²⁶ Ax je'ē kajx
tse'e, vinnaajknáxe'e xkayda je'
tsapkaaky jetse'e x'oo'kta juu' ve'e je'
tuk'a'ooguin myaat, m'ava'nidupts
miitse'e je' Maja Vintsán je' y'oo'kun
van'it paat ku ve'e myiinnuvat.

**Vintso ve'e yakpákut je' Maja Vintsán
je' y'a'ox**

(Mt. 26.26-29; Mr. 14.22-25; Lc. 22.14-20)

²⁷ Ax ve'em tse'e, jyapanan pan
pane'e oyvintsova dūkaayp je'
tsapkaaky ukpu oyvintsova dū'uu'k

juu' ve'e je tuk'a'ooguin myaat,
jepts je'e ve'e tokin jaatp kux'e
dükavintsa'aga je Maja Vintsán je
ñii'kx je kyopk jets je ñuu'pun. ²⁸Ni
pана xa ve'e dükakáyut je tsapkaaky
ukpu duk'a'o'kut je uu'k pан
ka'ana ve'e oy dupayo'oy juu' ve'e
tyuum. ²⁹Kux pan pan jatye'e
dükamajapaamp je Maja Vintsán je
ñii'kx je kyopk ku ve'e dukay du'u'k,
viinm tse'e je chaachpaatun dunukaya
dunu'ooga. ³⁰Je'e kajx tse'e nūmay
miitsta je pa'am mkanuva'atsjada
jetse'e makkatsots mka'itta, jempa
tse'e pan pane'e duku'oo'kiva.
³¹Ax pan oy tse'e kumpayo'yumda
juu' ve'e nto'numdup, ka'a tse'e je
Nte'yan xtokimpayo'yumdat. ³²Ax
xtokimpayo'yumdupts uu'me'e je
Nte'yan jetse'e xyaktsaachpaatumda
je'e kajx jetse'e nkatsaachpaatumdat
xa'ma kajx je'e maat pan pan jatye'e
dumaatnavyaa'njudup je naxvijnit je
kyo'oy je'e.

³³Ax ve'em tse'e, utsta ajchta utsta
tsa'ada, ku ve'e mnay'amókajadat
jetse'e je Maja Vintsán je y'a'ox
x'apaa'tuva'andat, mnay'a'íxjadap
tse'e vimpit atuj, van'it tse'e mkáydat.
³⁴Pan jem tse'e juu' ve'e yu'oo'kjudup,
va'an tse'e jem tyak'ámam
dükayda, ax ve'em tse'e je Nte'yan
mkayaktsaachpaa'tjadat je ka óyap
kajx juu' ve'e mtoondup ku ve'e
mnay'amókajada. Je'e juu' jaty atse'e
tunkakats, viinmts atse'e nnukótsut
ku ats miitse'e najkx nku'íxtinuva.

**Jé maa'yun je putajkin juu'
ve'e je Espíritu Santo to'k
jado'k je jayu myooyop**

**12 Utsta ajchta utsta tsa'ada,
jep xa ve'e jado'k vijin juu'**

atse'e ntsajkp jetse'e xnujávadat,
je'ets je'e ve'e je maa'yun je
putajkin juu' ve'e je Espíritu Santo
to'k jado'k je jayu myooyop jetse'e
dutóndat juu' ve'e je Nte'yam
chajkp.

²Mnuja'vidinup xa miits je'e
ve'e jets ku ve'e je Jesucristo
xka'ixadana vye'na, mvinja'vidu
mvints'a'kidu tse'e je apamnax
juu' ve'e ni to'k aaja kakojtsp.
³Je'e kajxts atse'e ntsak jetse'e
xnujávadat jets je Espíritu Santo,
juu' ve'e ijtp jem je Nte'yam
jya'vin kajxm, ni pánats je'e ve'e
je vinma'yun dükama'a' jetse'e
vya'anut: "iKo'oy nukotsa tse'e
y'lijtnit je Jesús!" Ntsojkaptts atse'e
jetse'e xnujávadat jets je Espíritu
Santo ve'e dumooyp je vinma'yun
nujom pan pan jatye'e vaandup: "iJe
Jesús, je'e je'e ve'e je Maja Vintsán!"

⁴May vijin xa je'e ve'e je maa'yun
je putajkin juu' ve'e je Espíritu
Santo je jayu myooyop pan vintso
ve'e to'k pan vintso ve'e jado'k juu'
dutóndat; ax to'kji tse'e je Espíritu
Santo, juu' ve'e ve'em dumooyp.

⁵May vijnts je'e ve'e vintso ve'e
je jayu dumutonda dumupakta
je Maja Vintsán; ax to'kjits je'e
ve'e je Maja Vintsán, juu' ve'e
yakmutoomp yakmupajkp. ⁶May
vijnts je'e ve'e vintso ve'e juu'
jaty yaktún, ax to'kjits je'e ve'e je
Nte'yan juu' kajxe'e je jayu ve'em
dutún. ⁷Je Espíritu Santo xa ve'e
duyaknuke'xnatajkip je Nte'yan
je myajin to'k jado'k je jayu kajxta
jetse'e ve'em y'óyat anañujoma
pan pan jatye'e je Jesucristo
dujaanchja'vidup. ⁸Jem tse'e pan
pan jatye'e je Nte'yan mooyjjudup

je maa'yun je putajkin je Espíritu Santo kajx pan vintso ve'e juu' dükötstat je vijin je kejun maat, apuk tse'e juu' ve'e yakmooydup je maa'yun je putajkin vintso ve'e düköjtsva'atstat juu' ve'e je Nte'yam chajkp, ⁹apuk tse'e juu' ve'e yakmooydup je maa'yun je putajkimpa pan vintso ve'e je jaanchja'vin dujayéptat, apuk tse'e juu' ve'e yakmooyduvap pan vintso ve'e je pa'am jayu duyakjotkada'aktat, ¹⁰apuk tse'e juu' ve'e yakmooydup pan vintso ve'e majin dütóndat, apuk tse'e juu' ve'e yakmooydup pan vintso ve'e düköjtsnáxtat je Nte'yam je y'ayook, apuk tse'e juu' ve'e yakmooydup pan vintso ve'e duñujávadat pan je Nte'yam je y'ayooke'e y'amotunajxtup ukpu je ko'oyjáyuvap jye'e, apukpa tse'e juu' ve'e yakmooydup pan vintso ve'e dükötstat je ayook juu' ve'e kyavinmótudup, nay apukpa tse'e juu' ve'e yakmooydup pan vintso ve'e düköjtsva'atstat je ayook juu' ve'e kayakvinmótup. ¹¹Ax to'kjits je'e ve'e je Espíritu Santo, juu' ve'e je maa'yun je putajkin duyajkp, je'e pane'e to'k jado'k je jayu du'amovya'kxp pan vintso ve'e je jayu dütukmutsq.

¹²May viijn xa je'e ve'e dumaada to'k je ni'kx je kopk, jem tse'e je kya'aj, jem tse'e je tyek, jempa tse'e juu' jaty viijnk. Oyam tse'e may viijn dumaada, to'k ni'kx to'k kópkjits je'e ve'e. Nay ve'empa tse'e je Cristo y'it maat je jyayu. ¹³Xtukyaknapejtumdu xa ve'e je Espíritu Santo ku ve'e xpa'mumdi to'k muk je Cristo maat. Ve'emts

uu'me'eda ax jo'n may viijn juu' ve'e je jayu je ni'kx je kopk dumaat, uu'm, je israeejlit jáyuda jets pan pan jaty'e ka je'eptha, je joyutoompa jayu jets je naspaña jayu, tajki tse'e je Espíritu Santo yam nujom nja'vin kajxmamda, ve'em uu'me'eda ax jo'n kün'ijtumdi to'k ni'kx to'k kopk je Cristo maat.

¹⁴Ka'a xa ve'e to'k ni'kx to'k kopk to'k viijnji dumäada, may viijne'e.

¹⁵Pan je tek xa ve'e kuvya'añ: "Ka ka'ajap xa ats, je'e kajxts atse'e nka'it je ni'kx je kopk maat." Oyam tse'e jidu'um kuvya'añ, ka je'e kajxap tse'e kya'it je ni'kx je kopk maat. ¹⁶Uk pan je taatsk tse'e kuvya'añ: "Ka viijnnap xa ats, je'e kajxts atse'e nka'it je ni'kx je kopk maat." Oyam tse'e jidu'um kuvya'añ, ka je'e kajxap tse'e kya'it je ni'kx je kopk maat. ¹⁷Kux pan je viijn xa ve'e kuy'it nujom je ni'kx je kopk, ñvintso tse'e x'o'yixumjadat jetse'e juu' n'amotunajxumdat? Pan je taatsk xa ve'e kuy'it nujom je ni'kx je kopk, ñvintso tse'e x'o'yixumjadat jetse'e juu' nxoo'kpaatumdat? ¹⁸Ax je Nte'yam tse'e dupaam to'k viijn jado'k viijn juu' ve'e je ni'kx je kopk jye'e pan vintso ve'e dutsak. ¹⁹Pan nujom xa ve'e kuy'it tun to'k viijnji, ñjoma tse'e kuy'it je ni'kx je kopk?

²⁰Jéjam xa ve'e may viijn juu' ve'e je ni'kx je kopk jye'e, ax to'k ni'kx to'k kópkjits je'e ve'e.

²¹Ka'a xa ve'e nvaat je viijn duñajmat je ka'aj: "Ka'a xa ats mitse'e xtuujnja", ka'ava tse'e nvaat je kuvajk duñuñimivat je tek: "Ka'a xa ats mitse'e xtuujnja." ²²Ax vimpit tse'e, to'k viijn je ni'kx je kopk juu' ve'e kayakmakkja'vip, je'ets je'e

ve'e juu' ve'e nuyojk tsojkup. ²³Nay jado'k viijn je ni'kx je kopk juu' ve'e ka mājap mpa'mumdup, je'e tse'e nuyojk yak'ix'ijtp. Ax je'e juu' ve'e nnasja'vimdup ka'ixna kake'xna, je'e tse'e nuyojk yakyo'tsp yaknupe'mp; ²⁴jets je'e juu' ve'e nnasja'vimdup ixna ke'xna, ka'ats je'e ve'e chakju jetse'e yakyo'otsut yaknupe'enut. Ax ve'em tse'e je Nte'yam dupuujm je jayu je ni'kx je kyopk jetse'e ve'em je majin dujayéput to'k ka'ajyji juu' ve'e je ni'kx je kopk myaat. ²⁵Ax ve'em tse'e je ni'kx je kopk kyanavyijink'íxjut; je'e ve'e jetse'e to'k viijn jado'k viijn ñaaakkópkajat. ²⁶Pan tsaachpaatp xa ve'e to'k viijn je ni'kx je kopk, anañujoma tse'e je ni'kx je kopk chaachpaatpat; jets pan to'k viijn tse'e je ni'kx je kopk yakmajapum, anañujoma tse'e je ni'kx je kopk xyoondukut.

²⁷Ve'em xa uu'me'eda ax jo'n kyun'ijtumdi to'k ni'kx to'k kopk je Cristo maat, kakje'e tse'e n'ijtumda ax jo'n to'k viijn jaty je ni'kx je kopk. ²⁸Ax je Nte'yam tse'e dumooyp je maa'yun je putajkin pan ti jatye'e tyóndap kyótstap to'k jado'k juu' ve'e jaanchja'vijidup. Muto'k viijn tse'e dupuujm kukátsivada, mumejtsk viijn tse'e je Nte'yam je y'ayook kojtsnajxpada, mutoojk viijn tse'e yak'ixpajkpad, van'it tse'e je'eda pan pan jatye'e je majin duyoondup, pan pan jatye'e je pa'am jayu du�akjotkadaaktup, pan pan jatye'e je jayu duputajkidup, pan pan jatye'e du'ix'ijttup je jaanchja'vivatajkta, pan pan jatye'e duكojtstup je ayook juu' ve'e kyavinmótudup. ²⁹¿Jadi je

kukátsivada je'e n'ite'e anañujoma, ukpu je Nte'yam je y'ayook kojtsnajxpa je'e n'ite'e anañujoma, ukpu je yak'ixpajkpa je'e n'ite'e anañujoma, ukpu tyoondup je'e n'ite'e je majin anañujoma, ³⁰ukpu yakjotkadaaktup je'e n'ite'e je pa'am jayu anañujoma, ukpu kyojtstup je'e n'ite'e je ayook juu' ve'e kyavinmótudup anañujoma? Ax ka'a tse'e. ³¹Ve'emts ats miitse'e nnaajjmada: Je'e ve'e mtóndap mkótstap vintso ve'e je Nte'yam mmo'ojadat je maa'yun je putajkin juu' ve'e dunumájip; ax atsts miitse'e ntuk'fxtap juu' ve'e nuyojk oy.

Je tsojkun

13 Pan ats xa ve'e kunkats nujom je jayu jets je ángeles je y'aaj je y'ayook, pan ka'ats atse'e je tsojkun njayep, ve'em xa atse'e ax jo'n jyatipojxuna juu' ve'e koojyji makk yaaxp ukpu juu' ve'e koojyji tunkivvp. ²Pan kunkojsnáxy xa atse'e je Nte'yam je y'ayook, jets atse'e kunnuja'vikúx pan juu' ve'e kayaknuja'vip y'ijt, jets atse'e kunnuja'va nujom juu' jaty, pan kunjayepts atse'e nujom je jaanchja'vin jets atse'e ve'em kuniyakke'lek je kopk je keets, ax pan ka'ats atse'e je tsojkun njayep, ni vinxúpats ats je'e ve'e xkatuujnja. ³Pan kyn'amovya'kxy atse'e je ayoova jayu nujom juu' atse'e n'ixp njayejpp, jets pan atse'e kumasa'ak ats ya nni'kx ya nkopk paat jetse'e tyóyut, ax pan ka'ats atse'e je tsojkun njayep, ni vinxúpats ats je'e ve'e xkatuujnja. ⁴Pan pan xa ve'e je tsojkun dujayejpp, myuténip tse'e juu',

napyajimjup tse'e oy jayu, ka'a tse'e juu' d^unas'ama'ata, ka'a tse'e d^unutuva, ka'a tse'e ñamyájaja,
5 ka'a tse'e jyomjáyuva tyijáyuva, ka'a tse'e je y'o'yinji du^lixta, ka'a tse'e jatyji jyotma'aty, ka'a tse'e je ejkun duyaktán jem jya'vin kajxm,
6 ka'a tse'e d^utukx^onduk je kyo'oy je'e, je'e ve'e tyukxoointkp je tyuv je'e,
7 chajkpts je'e ve'e je jayu pan ti ve'e toojnjud kojtsup, chajkpts je'e ve'e jetse'e dujaanchjávat jets oy je'e ve'e juu' ve'e je viijnk jayu tyoondup, y'a'ixpts je'e ve'e ve'em, jetse'e nujom juu' jaty du^lamaadaaga ku ve'e yakjomtún yaktitún. Ijpts je'e ve'e je myujayu dutsak.

8 Je tsojkun, xa'ma kajxts je'e ve'e y'it. Je'yap xa ve'e je xaaj ku ve'e je Nte'yam je y'ayook kygo'kyakkjotsnajxnit, ka'a tse'e je jayu je may aaj je may ayook du^lukkojtsnit, ka'a tse'e je jayu y'ukyaktuknuja'vidinit juu!. **9** Ka'a xa ve'e pu'uk je nujavín juu' ve'e njayejpumdup jets ka'ava ve'e pu'uk je Nte'yam je y'ayook yakkojtsnáxy. **10** Ax ku tse'e je xaaj jye'yinit ku ve'e juu' jaty va'ajts nvinmótumdinit, ka'a tse'e y'uk'ijtnit ax jo'n uxyam ku ve'e yuu'n vee'n je nujavín njayejpumda.

11 Ku xa atse'e pi'knum nve'na, ve'emts atse'e juu' nkajts, juu' mpayo'y, jetse'e juu' nvinmaajy ax jo'n je pi'k ónyk; ax kuts atse'e nyee'kni, ka'ats atse'e n'ukve'eminí ax jo'n je pi'k ónyk. **12** Nay ve'empa tse'e uxyam, yuu'n vee'nts je'e ve'e juu' ve'e nnuja'vimidup, ve'emts je'e ve'e ax jo'n jaal'x juu' jaty kun'íxumda; ax ku tse'e je xaaj

myiinnit, van'it tse'e oy jets va'ajts nmuja'vimdat juu!. Vee'nji xa ve'e juu' atse'e uxyam nmuja'vip, ax van'it's atse'e oy va'ajts juu' nnujávat, ve'em ax jo'n atse'e je Nte'yam x'ix xnujava jo'n. **13** Ax toojk viijnts je'e ve'e juu' ve'e taamp xa'ma kajx: je jaanchja'vin, je a'ix'ijtun, jets je tsojkun. Ax je tsojkun tse'e dunumajikajxp.

Ku je jayu d^ukats je ayook
juu' ve'e kyavinmótup

14 Tóndats vintso ve'e xyak'ljttinit jem mja'vin kajxmda je tsojkun jets vintso ve'e xjayejptinit je maa'yun je putajkin juu' ve'e je Espíritu Santo yajkyp, je'e ve'e vinkopk jetse'e xkojtsnajxtinit je Nte'yam je y'ayook. **2** Je jayu juu' ve'e d^ukojtsps je ayook juu' ve'e kyavinmótup, je Nte'yamts je'e ve'e myukajtsp, ka je jáyuvap, je jyoot je jya'vin maat je'e ve'e juu' d^ukats, ax ka'ats je'e ve'e je jayu d^uvinmotu. **3** Ax je jayu pan pan jatye'e d^ukojtsnajxtup je Nte'yam je y'ayook, je'e tse'e je jayu duputajkidup jetse'e je Jesucristo nuyojk dujaanchjávadat, kyojtsmákkidupts je'e ve'e jetse'e duyakjot'amájada. **4** Pan pan xa ve'e d^ukojtsps je ayook juu' ve'e kyavinmótup, putajkijupts je'e ve'e viinm jetse'e je Jesucristo nuyojk dujaanchjávat. Ax je'e pane'e d^ukojtsnajxp je Nte'yam je y'ayook, je'e tse'e je jayu duputajkip jetse'e je Jesucristo nuyojk dujaanchjávadat.

5 Oy xa je'e ve'e kuy'it ku miitse'e to'lk ka'ajyji kuxkotsta je ayookta juu' ve'e mkavinmótudup, ax nuyojk oy tse'e kuy'it jetse'e xkojtsnáxtat

je Nte'yam je y'ayook. Nuyojk xa je'e ve'e d_un_umaja je jayu juu' ve'e d_uk_ojtsajxp je Nte'yam je y'ayook jets ni ka'a ve'e je jayu juu' ve'e je ayook d_uk_ojtsjuu' ve'e kyavim_mtup, van'itji tse'e nuyojk d_ukanum_ma_{ja} ku ve'e jep je jayu juu' ve'e d_uk_ojtsvaatsp je ayook juu' ve'e kayakvinm_mtup, ax ve'em tse'e je jayu yakputaka jetse'e je Jesucristo nuyojk dujaanchjávadat.

6 Je'e kajx tse'e, utsta ajchta utsta tsalada, pan najkxp xa ats miitse'e nku'ixta jetse'e nmukótstat maat je ayook juu' ve'e kayakvinm_mtup, ni vinxúpats miits je'e ve'e mkato'nuxjadat; van'itji je'e ve'e mto'nuxjadat pan ntuknuja'vidup ats miitse'e juu' atse'e je Nte'yam xtuknuja'vi uk pan nkojtsajxyp atse'e je Nte'yam je y'ayook ukpu pan ntuk'íxtup ats miitse'e juu' ve'e je Nte'yam jye'e.

7 Qyam xa ve'e kyajoojntyka je xooxun jets je kov, yakmótupts je'e ve'e ku ve'e yaktukxu'ux yaktukkav. Ax pan ka'a tse'e oy yaktukxu'ux yaktukkav, vintsose'e yakvinm_mtuvut pan ti ve'e xyooxtup kyoovd_up? **8** Ax ku tse'e je atso'ox tyunju, pan ka'a xa ve'e va'ajts yaktukxu'ux je trompeta, ni pana tse'e kyanay'apaamdu_kajat jetse'e y'atso'oxtónut. **9** Nay ve'empa tse'e juu' jyajtpa miits maatt_a. Pan ka'a xa ve'e je mtoots xtukkotsta je kats je ayook juu' jaty'e yakvinm_mtup, vintso tse'e yaknujávat pan ti ve'e mkojtstup? Uxpojp xa je'e ve'e. **10** Jéjam xa ve'e may viijn je aaj je ayook yaja naxvijin; ax nujom ya aaj ya ayook, jyayejpp tse'e je vinma'y_un.

11 Ax pan ka'ats atse'e nvinmotu je aaj je ayook juu' atse'e je jayu xtukmukojtsp, ve'ems atse'e n'it ax jo'n je jékumit jayu je'e maat, nay ve'empats je'e ve'e je jékumit jayu jo'n y'it ats maat. **12** Je'e kajx tse'e, je'e ve'e ku miitse'e ooy xtuntsokta jetse'e xjayejptinit je maa'y_un je putajkin juu' ve'e je Espíritu Santo je jayu myooyp, je'e tse'e nuyojk m'íxtidinup vintso ve'e je Espíritu Santo mmoojyjidinit je maa'y_un je putajkin jetse'e ve'em je jayu xputákadat jetse'e nuyojk dujaanchjávadat je Jesucristo.

13 Je jayu juu' ve'e d_uk_ojtsp je ayook juu' ve'e kyavim_mtup, va'an tse'e je Nte'yam du'amótu_vu vintso ve'e d_uk_ojtsva'atsut je ayook juu' ve'e kyajtsp. **14** Kux pan tsapk_ojtsp xa atse'e je ayook maat juu' atse'e nkavinm_mtup, ya njoot ya nja'vin maatts atse'e ntsapkats, ax ni vinxúpats ats je'e ve'e xkaputaka jets atse'e juu' nuyojk oy nvinm_mtuvut. **15** ¿Ax tits atse'e ntónup? Tsapkótsup xa atse'e maat ya njoot ya nja'vin jets nay ve'empa maat ya nvinma'y_un. Ku atse'e n'uy, ávupts atse'e maat ya njoot ya nja'vin jets nay ve'empa maat ya nvinma'y_un. **16** Kux pan jem xa ve'e nuto'k miitsta juu' ve'e je Nte'yam du_yakmájip du_yakjaanchip je jyoot je jya'vin maatji, ka'a tse'e y'o'yixjadat pan pan jaty'e du'amotunajxtup jetse'e dunukojtspéttat je'e je y'ayook jetse'e vy'a'andat amén, kux ka'a ve'e duvinm_mtuda pan ti ve'e je jayu tudukats. **17** Ku_yyatun'óyam xa je'e ve'e d_ukukajtsja je Nte'yam, ni vintsóvats je'e ve'e je jayu

d_uk_ap_ut_äka jetse'e je Jesucristo nuyojk dujaanchjávadat.

¹⁸ Nkukojtsip xa atse'e je Nte'yam jets nuyojk je aaj je ayook atse'e nk_äts jets ni ka'a ve'e p_{an} miitsta. ¹⁹ Oyam tse'e vye'ema, ku atse'e nmaatnay'amókajada je jaanchja'vivatajk, nuyojts atse'e ntsak jets atse'e je jayu ntukmukótstat mugooxk je ayookji juu' ve'e yakvinmótup jets atse'e ve'em ntukl'íxtat jets ka'a ve'e ku atse'e ntukmukótstat majk miijl je ayook juu' ve'e kayakvinmótup.

²⁰ Utsta ajchta utsta ts_a'ada, ka'a tse'e je vinma'y_{un} xjayéptat ax jo'n je pi'k ónuk, je'ejyji ve'e ku ve'e xka'oynuñjávada jetse'e xtóndat juu' ve'e ka óyap. Ax ku tse'e juu' jaty xpayo'oyda, pu'uk tse'e je vinma'y_{un} xjayéptat. ²¹ Jidu_{um} xa ve'e je Maja Vintsán vya'añ, ve'em ax jo'n javyet y'it jep Kunuu'kx Jatyán kujxp: "Ntukmukótstap xa atse'e ya jayu je viijnk aaj je viijnk ayook maat jets je jékumit jayu je y'ayook maat, ax ka'ajyamts atse'e xmajapámdat." Jidu_{um} tse'e vya'añ. ²² Ku ve'e je Nte'yam je viijnk aaj je viijnk ayook kajx d_umukajts je jayu juu' ve'e kajaanchja'vijidup, ve'em tse'e d_utuujn jetse'e kyatsapákjadat. Ax ku tse'e je Nte'yam d_umuk_äts je jayu juu' ve'e jaanchja'vijidup, je y'ayook kojtsnajxpatajk kajxtats je'e ve'e ve'em d_utún. Ax ve'em tse'e, yaktoomp xa ve'e je viijnk aaj je viijnk ayook je'e kajxta p_{an} p_{an} jatye'e je Nte'yam d_uk_ajaanchja'vidup, ka je'e kajxapta pan pan jatye'e je Nte'yam dujaanchja'vidup. ²³ Oyam tse'e vye'ema, ku ve'e mnay'amókajada

jetse'e anañujoma xkotsta je ayook juu' ve'e kayakvinmótup, jetse'e tyákada je jayu juu' ve'e d_uk_anuja'vidup je Nte'yam je y'ayook ukpu d_uk_ajaanchja'vidup je Jesucristo, c_äka'ats n'ite'e vya'andat jets ka víjape'e t_{um}vimpijittini? ²⁴ Ax p_{an} anañujómats miitse'e xkojtsnáxta je Nte'yam je y'ayook, jetse'e tyaka nuto'l_k juu' ve'e je Nte'yam d_uk_ajaanchja'vip ukpu juu' ve'e d_uk_anuja'vip je Nte'yam je y'ayook, kyuvákupts je'e ve'e je tyókin ku ve'e viinm dupayo'oyut, van'it ku ve'e d_ul'amotunáxut juu' miitse'e anañujoma mkojtstup. ²⁵ Je Nte'yam tse'e duyaknuke'xnatákap je tyókin juu' ve'e yu'uts yak'ijtp jem jya'vin kajxm, van'it tse'e kyoxkténat jetse'e je Nte'yam duyakmájat duyakjaanchat jetse'e vya'an_ut jets tyúvame'e m'itta je Nte'yam maat.

"Tonda k_otsta tse'e nujom ax jo'n d_uvinmachju"

²⁶ Utsta ajchta utsta ts_a'ada, ku ve'e mnay'amókajada, jem tse'e juu' ve'e avuvaandup, jem tse'e juu' ve'e d_utsojktup jetse'e je Nte'yam je y'ayook je jayu dutukl'íxtat, jem tse'e juu' ve'e je Nte'yam je y'ayook d_uk_ojtsnaxuvaandup, jempa tse'e juu' ve'e d_utsojktup jetse'e d_uk_ojtsva'atstat je ayook juu' ve'e kayakvinmótup. Ax nujom juu' jatye'e mkojtstup, íxtada tse'e vintso ve'e je jayu xputákadat jetse'e je Jesucristo nuyojk dujaanchjávadat. ²⁷ P_{an} kyojtstup xa ve'e je ayook juu' ve'e kayakvinmótup, n_umejtsk

jáyiji tse'e kyótstat, too'vajkp to'k, van'it tse'e jado'k, ukpú nutoojk, je vaatji tse'e. Van'liti ve'e dükótstat je ayook juu' ve'e kayakvinmótup pán jeme'e to'k juu' ve'e dukojtsva'atsup juu' jatye'e kyojtstup. ²⁸ Ax pán ka'a tse'e pán pane'e dukojtsva'atsup, ñojk'óy tse'e kayakkótsut je ayook juu' ve'e kayakvinmótup ku ve'e mnay'amókajada. Pan jem xa ve'e pane'e dütsojkp jetse'e dükótsut je ayook juu' ve'e kayakvinmótup jets ka'a ve'e pan pane'e dukojtsva'atsup juu' ve'e kyajtsp, va'an tse'e ve'em dükätsu ku ve'e naaydum y'it je Nte'yam maat jets ka'a ve'e ku ve'e y'it jeja je numay jayu vyinkujk.

²⁹ Nay ve'empa tse'e pán pán jatye'e dukojtsnajxtup je Nte'yam je y'ayook, va'an tse'e dükotsta numejtsk nutoojk jáyiji namvaat je'e ve'e dupayo'oyda pán pán jatye'e dý'amotunajxtup juu' ve'e kyojtstup.

³⁰ Ax pán to'k tse'e je jayu juu' ve'e tsuunip, jetse'e je Nte'yam tyuknujávaja juu' ve'e chajkp jetse'e yakkótsut, va'an tse'e dý'ama'atu je'e juu' ve'e kojtsp jets je'e ve'e kyótsut juu' ve'e dunuja'vip. ³¹ Nvaatts miitse'eda anañujoma nuto'k nuto'k xkojtsnáxtat je Nte'yam je y'ayook, ax ve'em tse'e nujom pán pán jatye'e m'amotunajxjudup, je'e tse'e duvinmótudap ti ve'e je Nte'yam chajkp, jetse'e jyot'amájadat.

³² Pan pán jatye'e dukojtsnajxtup je Nte'yam je y'ayook, va'an tse'e dý'a'ixta jetse'e nuto'k jaty dukojtsnáxtat, ³³ kux ka'a ve'e je Nte'yam juu' oyvintsova dütún, tsoj yakxone'e juu' dutún.

Tonda tse'e ve'em ax jo'n nujom je Nte'yam je jyayu joma

ve'e ñay'amókajada. ³⁴ Ku ve'e je jaanchja'vivatajk ñay'amókajada, ka'a tse'e je ta'axtajk kyótstat, ve'em ax jo'n je Kunuu'kx Jatyán vya'añ jets jepe'e je yaa'tyajk kya'p pya'tkup y'ítat. ³⁵ Pán y'amotutuvavaandup xa ve'e juu', va'an tse'e dý'amotutuvada je ñuyaal'ku ve'e jye'yadat jem tyak'amda, kux ka'a xa ve'e dupaa'ty dý'akeega jetse'e je ta'axtajk kyótstat ku ve'e je jaanchja'vivatajk ñay'amókajada.

³⁶ ¿Tis, miits je'e vine'eda joma ve'e yaknuja'vi'ukvaajn je Nte'yam je y'ayook, uk miitsji vine'e myaktukmukojtstu? ³⁷ Pán jem xa ve'e juu' ve'e nañasja'vijup jets je'e ve'e dukojtsnajxp je Nte'yam je y'ayook ukpú viijnk je maa'yün je putajkin maat juu' ve'e je Espíritu Santo moojyup, va'an tse'e dunujava jets je Maja Vintsán ya'a ve'e dupavaamp juu' ats miitse'e ntuknuja'yidup. ³⁸ Ax pán ka'a tse'e je jayu dükuvyük juu' ats miitse'e ntuknuja'yidup, va'an tse'e ve'em dý'itu.

³⁹ Ax ve'em tse'e, utsta ajchta utsta tsá'ada, tonda tse'e vintso ve'e xkojtsnajxtinit je Nte'yam je y'ayook, ka'a tse'e xkayakjajttuvat jetse'e yakkótsut je ayook juu' ve'e kayakvinmótup. ⁴⁰ Ax nujom juu' jatye'e mtoondup mkojtstup, tonda kótsa tse'e ve'em ax jo'n duvinmachju jets vintso ve'e dupaa'ty dý'akeega.

Joojntykpajknuva ve'e je Cristo

15 Utsta ajchta utsta tsá'ada, uxyamts atse'e ntsak jetse'e xja'a'myétstat je oy kats je oy ayook juu' ats miitse'e nkajtsjidu,

je'e ve'e juu' ve'e mkuvajktu jetse'e myak'ítjada makk aaj makk joot to'k muk je Cristo maat. ²Ya oy kats ya oy ayook kajxpa tse'e xjayępta je joojntykin juu' ve'e xa'ma kajx ijtp pan mpanajkxtupe'e juu' ats miitse'e nkojtsjidi; kux pan mmasoqkutp xa ve'e, ni vinxupa tse'e mkato'nuxjadat juu' ve'e mjaanchja'vidup.

³Juu' xa ve'e dñunyvinkopkikajxp je ixpajkun juu' atse'e yakmooy jets ats miitse'e nvaajnjidi, ya'ats je'e ve'e: Xku'oo'kimdu ve'e je Cristo uu'm je ntokin kajxamda, ve'em ax jo'n je Kunuu'kx Jatyán vya'añ. ⁴Naxtajkits je'e ve'e jetse'e jyoojntykpajknuva kutoojk xaaq, ve'em ax jo'n vyaampa je Kunuu'kx Jatyán. ⁵Naajknuke'xnatajkijuts je'e ve'e jeja je Pedro vyinkujk jets ux'oook jeja je kukátsiva vyinkujktava. ⁶Ux'oook tse'e ñaaajknuke'xnatajkiji jeja je uts je ajch jets je uts je ts'a'q vyinkujktu juu' ve'e numugooxk mókupx naxy ijttu. Numayts je'e ve'e jyaa'kjoojntykadana, óyame'e jem juu' ve'e tuy'oo'ktini. ⁷Ux'oook tse'e jeja je Santiago vyinkujk ñaaajknuke'xnatajkiji, van'it tse'e jeja anañujoma je kukatsivatajk vyinkujktu.

⁸Tun ux'ookani tse'e jeja ats nvinkujk ñaaajknuke'xnatajkijuva, óyam atse'e n'it ax jo'n to'k je pi'k maax ónuk juu' ve'e tun to'mayji ke'xp ku ve'e kyapo'opaa'tyna. ⁹Ats xa ve'e je kukátsiva juu' ve'e dñunupi'kikajxp, ni je'ets atse'e nkavinmachju jets atse'e nyaktijut kukátsiva, je'e kajx ku atse'e njomtuujn ntituujn je Nte'yam je

jyáyuda. ¹⁰Ax je'ets atse'e juu'am ats je maja maa'yun kajx juu' atse'e je Nte'yam xtoojnji. Ax je maja maa'yun juu' atse'e xtoojnji, ka'ats je'e ve'e koojyji vyintoki. Nujojktks atse'e tuntún jets ni ka'a ve'e nuto'k je viijnk kukátsiva; óyam xa atse'e viinm je'e tunkatún, je Nte'yamts je'e ve'e tudutún je myaa'yun kajx. ¹¹Ax ka'ats je'e ve'e vyinkopka pan ats je'e ve'e ntuump uk pan je viijnk kukátsiva je'e ve'e dñuoondup, je'ets je'e ve'e juu' aatse'e n'ava'nip, je'ets je'e ve'e juu' miitse'e mjaanchja'vidup.

Joojntykpajktinuvap tse'e je oo'kpatajk

¹²Ax pan je'ets aatse'e n'ava'nip jets joojntykpajknuva ve'e je Cristo ku ve'e y'uk'aa'k, ñvintsots miitse'e jemda juu' ve'e vaandup jets ka'a ve'e je oo'kpatajk y'ukjoojntykpajktinuvat?

¹³Kux pan tyúvam je'e ve'e jets ka'a ve'e je oo'kpatajk y'ukjoojntykpajktinuvat, ka'a tse'e je Cristo kujyoojntykpajknuva.

¹⁴Jets pan ka'a tse'e je Cristo kujyoojntykpajknuva, ka'a tse'e tyun je kats juu' aatse'e n'ava'nip, nay ka'a tse'e tyoompa juu' miitse'e mjaanchja'vidup. ¹⁵Pan ka'a xa ve'e je Cristo kujyoojntykpajknuva, taayts je'e ve'e je tñvakojtsun juu' aatse'e mpuump, je'e kajx ku aatse'e nva'añ jets je Nte'yame'e duyakjoojntykpajknuva je Cristo. Kux pan taayts je'e ve'e kuy'it jets joojntykpajktinuvape'e je oo'kpatajk, taayvats je'e ve'e jets je Nte'yame'e duyakjoojntykpajknuva je Cristo. ¹⁶Pan ka'a xa

ve'e jyoojntykpajktinuvat
je oo'kpatajk, ka'ava tse'e
je Cristo kujyoojntykpajknuba;
¹⁷jets pan ka'a ve'e je Cristo
kujyoojntykpajknuba, ni vinxupa
tsel'e je xyup mkato'nuxjada ku
ve'e je Cristo xjaanchjávada, jep
tsel'e tokin jaatp je xyup mjaal'ítta.
¹⁸Nay ve'empa tse'e, pan pan
jaty'e to'k muk ijtu je Cristo maat
jetse'e y'oo'ktini, kuvyintókidits je'e
ve'eda. ¹⁹Pan je'ejyji tse'e kutyún
je a'ix'ijtun juu' ve'e njayejpumdup
je Cristo kajx ku ve'e njoojntykimda
yaja naxviijn, tun nuyojk ayoova
tsel'e uu'm ya njootamda jets ni ka'a
ve'e pan viijnk jayu.

²⁰Ax je Cristo, joojntykpajknuvats
je'e ve'e, je'e tse'e mutoo'vajkp
joojntykpajk ku ve'e y'uk'aa'l'k,
ve'emts je'e ve'e ax jo'n juu' ve'e
ta'mitoo'vajkp. ²¹Ve'em ax jo'n je
oo'kun jyeji je'e kajx juu' ve'e to'k
je yaa'tyajk tyoon, nay ve'empa
tsel'e je jayu jyoojntykpajktinuvat
je'e kajx juu' ve'e jado'k je yaa'tyajk
tyoon. ²²Jets ve'em ax jo'n
anañujoma je jayu y'oo'kta kux'e'e
je Adán je chaan je kyooj y'itta,
nay ve'empa tse'e anañujoma
je jayu jyoojntykpajktinuvat
je Cristo kajx. ²³Ax ka'a tse'e
nujom jyoojntykpajktinuvat
to'k naxji, je'e ve'e ax jo'n
tyukkada'akjada: too'vajkp'e je
Cristo jyoojntykpajknuba ax jo'n
juu' ve'e ta'mitoo'vajkp, jets ku
ve'e je Cristo myinnuvat, van'it
tsel'e jyoojntykpajktinuvat pan
pan jaty'e je Cristo je jayu.
²⁴Ku ve'e tun ux'ookani, van'it
tsel'e je Cristo dutukkatak
je kutojkun je Dios Tee', távani

tsel'e duyakvintokikajxní
vy'e na nujom pan pan jaty'e je
Nte'yam duts'o'xpajktup. ²⁵Kux
vinkopk je'e ve'e jetse'e je Cristo
yakkutókut van'it paat ku ve'e
je Nte'yam duyakvintókiní pan
pan jaty'e tso'xpajkjudup.
²⁶Ax je tso'xpajkpa juu' ve'e tun
ux'ookani kutókinup, je'ets je'e ve'e
je oo'kun, kux ka'a ve'e je jayu
van'it y'uk'oo'ktinit. ²⁷Kux ve'eme'e
je Kunuu'kx Jatyán vya'añ jets je
Nte'yame'e dupaamnup nujom juu'
jaty jep je Cristo kya'p pya'tkup.
Ax ku tse'e vya'añ jets nujome'e
dupaamnit jep je Cristo kya'p
pya'tkup, va'ajts tse'e yakvinmotu
jets ka'a ve'e je Nte'yam viinm
yakpámut jep je Cristo kya'p
pya'tkup, kux je'e je'e ve'e juu' ve'e
pa'muxjinup nujom juu' jaty jep je
Cristo kya'p pya'tkup. ²⁸Ax ku tse'e
távani nujom juu' jaty tyañ vye'na
jep je Cristo kya'p pya'tkup, van'it
tsel'e je'e, je Nte'yam je y'Onuk,
ñapyámjut jep je Nte'yam kya'p
pya'tkup, ax ve'em tse'e je Nte'yam
dunumajikajxní dunujaanchikajxní
nujom juu' jaty.

²⁹Jado'k viijn, jem xa ve'e pan
pan jaty'e dükunapejtidup je jayu
pan pan jaty'e oo'ktu jañapet.
¿Tyajxts je'e ve'e ve'em dutonda
pan ka'a ve'e dujaanchjávada jets
joojntykpajktinuvape'e jado'k nax?

³⁰¿Ukpu tyajxts atse'e jóvum
xaaj nmaajk'ítju jem je oo'kun
y'am kya'm pan ka'a atse'e
ti o'yin n'uk'a'lixni? ³¹Utsta
ajchta utsta tsal'ada, ve'em ax
jo'n atse'e nxoonduk miits
kajxta kux'e xjaanchjávada
je nMaja Vintsánamda Cristo

Jesús, tyúvamts atse'e nva'añ jets jóvum x^aaj atse'e n'it jem je oo'kun y'am kya'm. ³² ¿Tits ats je'e ve'e xtoojnjip ku atse'e nmuteni je mu'uk jayu juu' atse'e xtso'oxpajktu yaja éfesovit kyajpun kujx ku atse'e n'av'añi je Nte'yam je y'ayook? P^an tyúvam xa ve'e kuy'it jets ka'a ve'e je oo'kpatajk y'ukjoojntykpajktinuvat, óyvats je'e ve'e juu' ve'e vaandup: "Va'an tse'e d^uka'yumda d^u'ookumda kux tsjoke'e n'oo'kumdinit."

³³Ka'a tse'e mnamyaso'okjadat jetse'e je jayu mvin'aa'njadat. Tyúvam xa je'e ve'e juu' ve'e vaandup: "Je ko'oy mujatyoo' tse'e d^uyakma'tp je jayu juu' ve'e d^utoomp je y'oy je'e." ³⁴Vijta kejta, maso^oktini je mko'oy joojntykinda, kux jem miitse'eda p^an pan jatye'e je Nte'yam d^uka'íxada. Miits je mtso'otyo'nun kajxta xa ats ya'a ve'e ve'em nkats.

Vintso je jayu jyoojntykpajktinuvat

³⁵Jem xa n'ite'e juu' ve'e d^uamotutúvap: "¿Vintsose'e jyoojntykpajktinuvat je oo'kpatajk? ¿Vintsose'e y'íxuvat je ñi'kxta je kyopkta?" ³⁶Jid^u'umts atse'e n'atsav: iJayu juu' ve'e oy juu' d^ukapayo'yp! Ku xa ve'e je taamt yakni'ip ukpu yakvuj, vintókiyupts je'e ve'e je taamt je ñi'kx je kyopk ku ve'e myux. ³⁷Juu' xa ve'e yakniipp juu' xa ve'e yakvajp, ka je ojts aajyaps je'e ve'e juu' ve'e ux^ook jéjap, je taamt'e juu' ve'e yakniipp juu' ve'e yakvajp, je trigo taamt ukpu je vijink taamt. ³⁸Van'it tse'e je Nte'yam duyakyee'k je taamt p^an vintso

ve'e d^utsak, je'e tse'e d^umooyp je ñi'kx je kyopk p^an vintso ve'e tyukk^ada'akyju. ³⁹Ka'a xa ve'e ve'em je jayu je ñi'kx je kyopk ax jo'n je naxvinyo'yva t^anuk jye'e, ka'a tse'e ve'em je naxvinyo'yva t^anuk je ñi'kx je kyopk ax jo'n je ajkx jye'e, tum tiktspe'e je ñi'kxta je kyopkta. ⁴⁰Nay ve'empa tse'e jyéjiva juu' jatye'e ijttup jem tsajviinm jetse'e jyéjiva je ni'kx je kopk juu' jatye'e yaja naxvijn. Ax ka'a tse'e y'akijpxa je chojin juu' jatye'e ijttup jem tsajviinm jets je ni'kx je kopk je chojin juu' jatye'e yaja naxvijn. ⁴¹Ka'a tse'e y'akijpxada je chojin je aampa x^aaj je ty^akxun maat je aampa po'o je ty^akxun ukpu je maatsa je ty^akxun, ni ka'a tse'e y'akijpxada je chojin je maatsa je ty^akxunda, tum tilktstape'e to'k jado'k je ty^akxun je chojin. ⁴²Nay ve'empa uu'mda, ku ve'e njoojntykpajkumdinuvat jado'k nax, ka'a tse'e y'akijpxa je ni'kx je kopk juu' ve'e njayejpumdinup van'it ax jo'n ya ni'kx ya kopk juu' ve'e ux^oam njayejpumdup. Ku xa ve'e je jayu y'aa'k, pootsnup tse'e je ñi'kx je kyopk; ax ku tse'e jyoojntykpajknuvat, ni je vin'ítats je'e ve'e kyoo'k'oo'knit. ⁴³Ku ve'e je jayu y'aa'k, yak'ayoo'v tse'e ñaxt^aka; ku tse'e jyoojntykpajknuvat, je majin maat tse'e y'ijtnit. Ka'a tse'e je makkin dujayep ku ve'e ñaxt^aka; ax ku tse'e jyoojntykpajknuvat, oo'y tse'e je makkin dutunjayejpnit. ⁴⁴Naxtajkip xa ve'e ya nni'kxamda ya nkópkamda ku ve'e n'oo'kumda

yaja naxvijin; ax ku tse'e njoojntykpajkumdinuvat, ka'a tse'e je oo'kun x'uknumi'numdinit. Kux ve'em ax jo'n jyeja je ni'kx je kopk juu' ve'e oo'kp, jéjiva tse'e je ni'kx je kopk juu' ve'e ni je vin'ita koo'k'oo'knup.

45 Ve'eme'e je Kunuu'kx Jatyán vya'añ jets je muto'k yaa'tyajk, je Adán, je Nte'yam je'e ve'e duyakjoojntykpajk. Ax je'e pan ux'ook, je Criistots je'e ve'e, je'e tse'e je jayu dumooyp je joojntykin. **46** Ax je ni'kx je kopk juu' ve'e ni je vin'ita koo'k'oo'knup, ka'ats je'e ve'e duvintoováka je ni'kx je kopk juu' ve'e oo'kp; je'e ve'e too'vajkp jeji je ni'kx je kopk juu' ve'e oo'kp, van'it tse'e je ni'kx je kopk juu' ve'e ni je vin'ita koo'k'oo'knup.

47 Je muto'k yaa'tyajk, naaxts je'e ve'e y'ijt; jets je jadol'k yaa'tyajk, je Maja Vintsants je'e ve'e, je tsapjootmitts je'e ve'e. **48** Je ñil'kxta je kyopkta pan pan jatye'e yaja naxvijin, ve'emts je'e ve'eda ax jo'n je yaa'tyajk juu' ve'e naax ijt, jets je ñil'kxta je kyopkta pan pan jatye'e jem tsapjootm, ve'emts je'e ve'eda ax jo'n je yaa'tyajk juu' ve'e je tsapjootmit. **49** Ax ve'em tse'e, ve'em ax jo'n nmajxumda je yaa'tyajk juu' ve'e naax ijt, nay ve'empa tse'e nnajxumduvat je yaa'tyajk juu' ve'e je tsapjootmit.

50 Utsta ajchta utsta ts'a'ada, ve'em xa ats miitse'e nvaajnjada jets juu' jatye'e pum je tsu'uts jets je pajk maat, ka'ats je'e ve'e y'o'yixju jetse'e y'ítut joma ve'e je Nte'yam xa'ma kajx yakkutuk, ka'a xa ve'e nvaat jetse'e y'ítut je'e maat juu' ve'e vintókip jets

juu' ve'e xa'ma kajx ijtp. **51** Ntsajkp xa atse'e jetse'e xnujávadat juu' ve'e kayaknuja'vip y'ijt. Ka'a tse'e anañujoma n'oo'kumdat, ax nujom tse'e ntíktsumdinit, **52** jaty aal'k, to'k vinmi'kxtkumji xa je'e ve'e, van'it ku ve'e xyo'oxut je trompeta juu' ve'e ux'okani. Xo'oxup xa ve'e je trompeta jetse'e jyoojntykpajktinuvat je oo'kpatajk, ni je vin'ita tse'e kyoo'k'oo'ktinit; jets uu'm, xyaktíktsumdinup tse'e. **53** Kux ya ni'kx ya kopk juu' ve'e uxyam njayejpumdup, vintókiyupts ya'a ve'e, ya'a tse'e vimpijtnup ni'kxukopk juu' ve'e ni je vin'ita koo'k'oo'knup. **54** Ax ku tse'e ya ni'kx ya kopk juu' ve'e njayejpumdup, juu' ve'e vintókip jetse'e y'aa'k, kuts ya'a ve'e tuvyimpijtni je ni'kx je kopk juu' ve'e ni je vin'ita koo'kvintókinup jetse'e xa'ma kajx y'ijtnit, van'it tse'e tyónjut je Kunuu'kx Jatyán juu' ve'e vaamp: "Ta xa ve'e je oo'kun kyutókini, ta xa je'e ve'e yak'amaadaaga. **55** eo'kun, ejoma tse'e y'it je mtuktsaachto'nun? ¿Joma tse'e y'it je kutojkun jetse'e je jayu xyaktsaachpaa'tut?" Jidu'um tse'e vya'añ. **56** eo'kp xa ve'e je jayu je tokin kajx, jets je pava'nun kajx tse'e je tokin je makk dujayep. **57** Ax kukajtsja tse'e y'ijtnit je Nte'yam, juu' ve'e xmo'yumdup je maadaakun je nMaja Vintsánamda Jesucristo kajx, ax ve'em tse'e je oo'kun xkah'amaadaaguimda. **58** Je'e kajx tse'e, utsta ajchta utsta ts'a'ada, juu' atse'e ooy ntuntsojktup, pamda tse'e je makk aaj je makk joöt to'k muk je Cristo maat, xa'ma kajx tse'e xyaknuyókadat vintso

ve'e xmutóndat xmupáktat je Maja Vintsán, kux mnuja'vidinup xa miitse'e jets je'e juu' ve'e mtoondup mkojtstup to'k muk je Maja Vintsán maat, ka koqyap tse'e xtonda xkotsta.

Jé meen juu' ve'e je jaanchja'vivatajk yakmojktu

16 Ax je'e tse'e ku ve'e je meen xyakmokta jetse'e xputákadat je Nte'yam je jyayu, tonda tse'e ve'em ax jo'n atse'e ntukpavaandi je jaanchja'vivatajk juu' ve'e nay'amojkijidup jem galáciait y'il jootm. ²Vindomiingo, muto'o'k xaaq je semana, mkontóktap tse'e to'k viijn pan vinxupe'e xpakta ku ve'e tumnay'ajátjada jetse'e xyakmóktat. Ve'em tse'e ka van'ítnumap xyakmóktat je meen ku atse'e nje'yat joma ve'e miitsta. ³Ax kuts atse'e nje'yat, nkéxtapts atse'e jem Jerusalén je naq maat je'e pan pan jaty miitse'e mvinkóndap jetse'e duyaknajkxtat je meen juu' ve'e myakmóktap. ⁴Ax pan oyts je'e ve'e jets atse'e nnajkxpat, nmaadadapts ats je'e ve'e.

Ku je Pablo dñupuaajmtki jetse'e ñajkxut jep Corinto

⁵Ku xa ats miitse'e najkx nku'ixta, náxupts atse'e jem macedóniait y'il jootm, van'itts atse'e nje'yat joma ve'e miitsta. ⁶To'mayji ats miitse'e jek jaty je it ntukmaatyaknáxtat, to'mayji nujom je xox aats, van'itts ats miitse'e xputákadat pan joma atse'e nnajkx. ⁷Ka'a xa atse'e ntsak jets ats miitse'e nku'ixtat naxyji, tanavaamp atse'e jek jaty miits maatta pan vaampe'e

je Maja Vintsán. ⁸Ax jaa'ktánapts atse'e yaja éfesovit kyajpún kujx je pentecostés xaaq paat, ⁹kux x'o'yixjup atse'e jets atse'e je tuvakojtsun mpámút je Maja Vintsán kajx, óyame'e jyeja nūmay je jayu juu' ve'e dütso'oxpajktup je ayook juu' atse'e je jayu nvaajnjidup.

¹⁰Pan je'yp tse'e jem je Timoteo, íxtadats jetse'e oy joot m'íttat je'e maat kux myutuump myupujkp je'e ve'e je Maja Vintsán, ve'em ax jo'n atse'e ntun. ¹¹Ni pana tse'e miitsta je'e xkavijjnkl'íxut. Ax ku tse'e choo'nut, putákada jetse'e xoojntkp xmasoóktinit jets atse'e xnúmínut, kux n'laixp ats je'e ve'e maat je utsta je ajchta.

¹²Jado'k viijn, ta atse'e ooy njatunmunoo'kxtulk je n'útsamda je n'ajchamda Apolos jetse'e najkx kumku'íxjada maat je utsta je ajchta juu' ve'e yájada; ka'a tse'e uxyam ñajkxuva'añ, van'it tse'e ñajkxut ku ve'e y'o'yixjut.

Ku je Pablo máyam je Dios dukejx

¹³Nakyujoojntykajada, makk tse'e xjaanchjávadat je Jesucristo, ka'a tse'e mtsa'agadat, makk tse'e mnapyámjadat. ¹⁴Nujome'e pan juu' jaty'e mtoondup mkojtstup, je tsokun maat tse'e xtóndat xkótstat.

¹⁵Utsta ajchta utsta tsal'ada, mnuya'vidinupts miitse'e jets je jáyuda juu' ve'e tsuunidup jem je Estéfanás tyak'am, je'e tse'e mutoo'vajkp je oy kats je oy ayook duyaanchja'vidu jem acáyait y'il jootm, ax je'e tse'e dumutoondup dumupajktup pan pan jaty'e ijttup je Nte'yam je jyayu. ¹⁶Ntsajkpts atse'e jetse'e mnapyámjadat jep

je'ē kya'p pya'tkupta, nay ve'empa anañujoma pān pān jatye'e je Maja Vintsán dumutoondup dumupajktup.
17 Xoojntkp xa atse'e ku ve'e myetsta je Estéfanas, je Fortunato, jets je Acaico, kux je'ē xa ve'e dutoondup juu' miitse'e mka'o'yixjudup kux'e' yaja mka'itta. **18** Xyakjot'amájidu xa ats je'ē ve'e, myakjot'amájjiduvats miits je'ē ve'e. Vintsálagada je jayu ax jo'n je'eda.

19 MÁyame'e je Dios mkejxuxjada je jaanchja'vivatajkta pān pan jatye'e nay'amojkijidup yaja ásait y'it jaat. MÁyame'e je Dios je Maja Vintsán kajx mkejxuxjuduva je Aquila jets je Priscila, nay ve'empa je jaanchja'vivatajkta juu' ve'e

nay'amojkijidup jem je'ē tyák'ama. **20** MÁyame'e je Dios mkejxuxjuduva anañujoma je utsta je ajchta jets anañujoma je utsta je tsa'ada. Nachee'njada to'k jado'k je tsojkun maat je Maja Vintsán kajx.

21 Ats, je Pablo, viinm atse'e nja'a ya máyam je Dios juu' ats miitse'e ntuknukejxtup.

22 Pan pan xa ve'e dukatsojkp je Maja Vintsán Jesucristo, ko'oy nukótsats je'ē ve'e y'ijtnit. iMaja Vintsán, miinni to'k aaj!

23 Je Maja Vintsán Jesús tse'e mkunoo'kxjadap. **24** Ntsojkuptus ats miitse'e anañujoma pān pan jatye'e je Cristo Jesús dujaanchja'vidup.